

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 29. decembra 1934.

Štev. 144.

Z optimizmom v novo leto

Če bi presojali izgled v novo leto le na podlagi nedvomnih ugotovitev števil, potem bi morali najbrže resignirano priznati, da ne vstopamo v novo leto pod nič boljimi razmerami, kakor pred enim letom. Nasprotno bi morali celo priznati, da je tudi lansko leto z nezmanjšano silo trajajoče krize znova oslabilo naše gospodarstvo in da smo danes bolj oslabljeni za boj proti krizi kakor pred letom dni. Vrh tega pa tudi nismo rešili niti enega vprašanja, ki je zahtevalo rešitve že lani, da so danes naše naloge popolnoma iste, samo da je naša moč se bolj izčrpana.

A kljub temu vstopamo z optimizmom v novo leto in prepričani smo, da delamo prav, če ostajamo zvesti optimizmu. Kajti optimizem je sam na sebi že sila, ki dviga človeka, ki odkriva v njem nove moči in daje nove sposobnosti za delo in boj. V optimizmu je zato že pol uspeha in samo človek z vero v srcu na uspeh more tudi doseči uspeh. Zato vstopamo z optimizmom, ker smo že načelni optimisti.

Pa tudi iz stvarnih razlogov smo optimisti. Preteklo leto je sicer prineslo toliko težav, nesreč in katastrof, da bi moral skoraj usahnuti vsak optimizem. In zlasti mi Jugoslavlani smo doživeli tako veliko katastrofo, da bi mogli obupati. Na podel način nam je bil ubit naš nepozabni voditelj in temne sile onih naših zakletih sovražnikov so že mislile, da je prišel njih veliki dan. Posebna lastnost našega mnogo preizkušenega naroda pa je, da nikdar ne obupa, da tudi v najtežjem trenutku ohrani svojo vero in svoje dostojanstvo. In tako je marsejski dogodek sicer z nepopisno boleščjo ranil njegovo srce, toda njegov duh je ostal nezlomljen in njegova vera v zmago pravice nezmanjšana. Zato pa je tudi zmagal. Optimizem je značilna lastnost našega naroda in že zato vstopamo v novo leto z optimizmom.

So pa tudi mnogo pomembni znaki, ki pravijo, da je upravičena naša vera v lepšo bodočnost narodov. Do skrajnosti je bil napet položaj v komaj minulem letu, že je bila vojna nevarnost tako blizu, da so skoraj že zagrmeli topovi, a vendar je bila ta nevarnost odvrnjena in evropski mir je danes bolj trden, kakor kdajkoli. Evropska ljudstva so dokazala, da so vdana miru, da so za sporazum med narodi, in v tem je največje jamstvo za ohranitev miru. Mir pa je pogoj gospodarskega napredka, ker le v miru je mogoče plodnostno delo.

A kadežje se tudi že drugi razveseljuje znaki, da pada nezaupanje med narodi in da se pripravlja doba sodelovanja narodov. Oficialno sicer še vsaka država postavlja kitajske zidove, toda vedno več je odpora proti oni kratkovidni avtarkiji, ki je zavrila vso svetovno trgovino in povzročila sedanje zlo. Prodira zavest, da je tudi gospodarska vojna prav tako draga in le v izgubo, kakor resnična vojna. Narodi so navezani drug na drugega. Ta zavest zmaguje in s tem se tudi pripravlja pot iz splošne svetovne krize.

Prav posebno pa se je v našem narodu pokazala volja do složnega sodelovanja. Baš ob zatonu leta doživljamo o tem tako krepke dokaze, da mora znova zaplapolati vera v lepšo bodočnost in v uspešnost vsakega pozitivnega dela. Vstaja nova doba in nastajajo nove možnosti sodelovanja, ki ga morajo biti zlasti veseli vsi gospodarski ljudje, ki so vendar najbolj občutili vso težino ostrega medsebojnega boja.

Zato pa je tudi v prvi vrsti gospodarskih krogov dolžnost, da se čisto postavijo v službo tega novega složnega dela in pravočasno poskrbe, da bodo odločilno sodelovali pri ustvarjanju novega stanja. A v javnem življenju se presoja vsak stan le po moči njegove organizacije. Prva naloga

mora zato biti, da se v novem letu vsi gospodarski ljudje s podvojeno silo lotijo dela za napredek svojih organizacij in za razvoj svojega tiska. Le na ta način se morejo popolnoma uveljaviti, le na ta način dati svojim zahtevam oni poudarek, ki je potreben za njih uresničenje.

Vstopamo z optimizmom v novo leto, ker smo prepričani, da bo naše trgovstvo to delo tudi storilo, da bo še z večjo solidarnostjo ko doslej branilo svoje pravice

in s tem tudi pravice vsega gospodarstva. Naloge, ki ga čakajo v novem letu, so velike in težke, a izvesti jih bo treba, ker drugače ne bo zboljšanja. In izvesti bo treba vse naloge, od največje do najmanjše, od one po gospodarskem svetu pa do one o odpravi določbe, da se na podlagi stanarine odmerja pridobitina.

V ta namen pa vsi na delo za organizacije, na delo za naš tisk in v tem znaku tudi: z optimizmom v novo leto!

Dr. Beneš o gospodarski ureditvi Srednje Evrope

V češkoslovaški državi posvečeni številki angleškega lista »Manchester Guardian Commercial« je objavil češki zunanji minister dr. Beneš svoje misli o ureditvi srednjeevropskega gospodarstva. Po njegovem je tu proces isti kot v vsem svetu: agrarne države se hočejo industrializirati, industrijsko osamosvojiti proti agrarnim, to pa je deloma vplivalo na politiko in deloma je to avtarkično gospodarstvo pospešila tudi politika sama, predvsem vojna politika. Avtarkija je omejila promet s kontingenti in uničila dotedanje razdelitve dela. Poudariti treba, da to ni samo naš, temveč svetovni pojav.

Težnja za normalizacijo mednarodnih gospodarskih stikov je zajela tudi Francijo, Italijo in Nemčijo. Mala antanta je v tej smeri že sklenila važne ukrepe za občni evropski gospodarski sporazum. Rimski protokoli pod vodstvom Italije nimajo pomena konkurence in ne urejajo razmer z Nemčijo. Francoski Tardieujev načrt je padel zaradi sumnje, da je ugoden samo za Malo antanto. Značilno pa je,

da so gospodarski odnosi med državami obeh skupin razmeroma zelo slabi ter ne bi zadoščali niti v primeru, da se pridružijo še katere sosednje države.

Za ureditev Srednje Evrope je potrebna dopolnitev teh sporazumov s pristopom zapadnih držav, posebno Francije in Anglije. Naše države jim morejo poplačati dolgove samo z izvozom žitaric. Gre torej za čisto trgovske interese, za male države pa je nujno potrebno, da nastopajo skupno, ker le tako je mogoča gospodarska ureditev Srednje Evrope. A ne le gospodarska, temveč tudi politična ureditev, kajti vsi omejeni sporazumi bi mogli in morajo pomagati evropskemu miru.

Anglija doslej ni direktno sodelovala pri teh poskusih, ker je imela dovolj posla z ureditvijo razmer v svojem imperiju. Ko je rešila ta vprašanja, bi ji gotovo le koristilo, ako svojo pažnjo zopet posveti Srednji Evropi. S tem bi pomagala utrditi novo dobo političnega razumevanja in gospodarskega sodelovanja v vsem svetu.

Sadna kupčija na dunajskem trgu

(Izvirno poročilo z Dunaja.)

Letos se je sadna kupčija dosti povoljno razvijala, da ni bilo velikih pretresljajev. Tudi cene so se zadovoljivo držale. Le z jabolkami nismo mogli biti zadovoljni, ker je bila letošnja letina jabolk doma jako bogata. Na splošno so bili izvozniki bolj zadovoljni ko druga leta, ker je bil uvoz sadja pod strogim nadzorstvom ministrstva.

Radi znanih trgovinskih in drugih pogodb med Avstrijo, Madjarsko in Italijo sta uživali zadnji dve tudi pri uvozu sadja in zelenjave v Avstrijo razne prednosti, ki so jih druge države več ali manj neugodno občutile.

Letos je igrala veliko vlogo prezgodnja dozorelost sadja, da je prihajalo zaradi millega vremena cel mesec prezgodaj na srednje-evropske trge. Tako je letos prihajalo skoraj ob istem času s — črešnjami tudi že prvo grozdje na trg, kar se ni zgodilo, kar pomnimo. In tako so bile že takoj v juliju nakrat na srednjeevropskih trgih skoraj vse vrste sadja, ki prihajajo sploh v poštev za trgovino v večjih množinah. — Prezgodnje dozorelo sadje ni imelo zadostne množine skladstva, ni vzdržalo dolgega prevoza, je prehitro gnilo.

Ze pri prvem sadju — pri črešnjah smo doživeli presenečenja. Desetletja že so prihajale črešnje najprej iz obmorske Apulije v južni Italiji (središče Bisceglie), kmalu potem iz naših Brd in Vipavske doline, iz okolice Trsta, — a zadnje čase se je za njimi čedalje uspešneje oglašalo bližnje Gradiščansko, ki je za vse vrtnarstvo in sadjarstvo prava zakladnica za Dunaj in za vso Avstrijo. Tu je na vidiku prav nevaren tekmeč za vse sadne vrste, tudi za jagode in vse zelenjave. Dunajski veletržci imajo z Gradiščem najprijetnejše zveze. Po zaključku trga morejo dan za dnem zdržati s svojimi tovornimi avtomobili na razne kraje Gradišča, kjer natovorijo po svoji mili volji, in pred pričetkom trga so ponoči že s svojim blagom na Dunaju v svojih skladiščih. Torej sadje z dreves takoj rekoč naravnost na dunajski trg. Proti

taki konkurenci je vsak boj nemogoč. Pri bližnjem tako je z dovozom iz sosednje Madjarske.

Dovoz iz tujine prihaja torej le toliko v poštev, v kolikor je Gradišče s svojo kampanjo časovno za inozemstvom ali v kolikor Gradišče ne more kriti dunajskih potreb. Ze pri črešnjah se je letos pokazalo, da so prišle gradiščanske črešnje kaj kmalu in v ogromnih množinah na dunajski trg, tako da je bil dovoz iz tujine prav majhen, kajti za to so skrbela tudi uvozna dovoljenja, ki so dovoz iz tujine naravnost onemogočala. Iz Italije je bilo le malo blaga na Dunaj, kar je napravilo precej veliko škodo našim Bricem in Vipavcem. — Iz Jugoslavije minimalen dovoz, kajti tega je povrh ovirala še madjarska sabotaža na železnicah, ki je delala našemu tranzitu vse možne ovire pod raznimi nedolžnimi vzroki. Zato pa so prodajali madjarske črne črešnje po 90 do 110 grošev (okroglo 9 Din na debelo).

Pri marelicah so letos najbolje odrezali Madjari. Uvoz so imeli prost, dovoz olajšan zaradi bližine in zaradi zveze s komisionarji na dunajskih trgih, tako da je madjarsko blago skoraj docela iztisnilo italijansko. Pa prišlo je še Gradiščansko s svojim blagom. Tako se ni razvil dovoz iz Italije, ki je bil doslej vprav ogromen. — Isto smo doživeli pri breskvah. Doslej ogromen dovoz iz Italije, letos od tam malenkosten, vrhu vsega pa so bile breskve letos skoraj istočasno na trgu iz Madjarske in Gradiščanske. Iz Jugoslavije je bilo na Dunaju le malo tega blaga.

Navadno velikemu dovozu italijanskih marelic in breskev so bile letos hud konkurent — jugoslovanske češplje, ki so prihajale letos skoraj za cel mesec poprej na trg srednje Evrope. Laškemu blagu niso pomagale dosti niti izvozne premije, ki jih je plačevala italijanska vlada. — Naše češplje so običajno prihajale na Dunaj šele sredi avgusta ali celo po 20. avgustu, letos pa že koncem julija. Češplje iz naših krajev so na Dunaju jako priljubljena ljud-

ska hrana v vseh možnih oblikah, veliko bolj nego pri nas, kjer ta sad raste.

Vendar pa uvoz jugoslovanskih češpelj ni bil tako ogromen, kakor druga leta. Vzrok je bil v glavnem ta, da letos to blago ni vzdržalo predolgega prevoza. Tudi Madjari niso preveč hiteli pri tem našem tranzitnem blagu, tako da je silno veliko blaga dohajalo na Dunaj in še bolj v severne kraje v tako pokvarjenem stanu, da so imeli pravi eldorado kuharji žganjin. Za sposobno blago pa so bile cene kolikor toliko boljše od lani, od 30—35, pozneje celo po 40—70 grošev, v dneh preobilice blaga pa tudi znatno manj.

Uvoz grozdja je bil kontingentiran in vezan na vozne in carinske dokumente minulega leta, bil je izveden po načelu kompenzacije. Kdor je zmozel vse te pogoje, je dobil uvozna dovoljenja in je napravil izborne kupčije. — Zato ni bilo iz Jugoslavije veliko grozdja na avstrijskih trgih; več je bilo bolgarskega. Cena se je sukala od 70 do 100 grošev, le za italijanski muskat je bila dosežena cena do 120 grošev. — Došlo je tudi mnogo pokvarjenega blaga, ki se je prodajalo po vsaki ceni. — Madjarska konkurenca ni bila nevarna, kajti madjarsko grozdje se ne more primerjati z našim smederevskim ali bolgarskim. Madjarsko grozdje je dosegalo ceno od 50 do 65 grošev. Ali jugoslovanski izvozniki in kmetje nimajo navadno na dunajskem trgu dobrih zastopnikov. Največkrat se zatekajo k temu ali onemu židu, ki jih prav grdo naplahta pri obračunu. Letos jim je neki jugoslovanski žid napravil ogromne škode, tako očitne in grde, da so ga avstrijske oblasti vtaknile pod ključ, in upamo, da bo tudi primerno kaznovan.

Letos je bolgarsko grozdje izborne odrezalo v vsakem pogledu. Vsed kompenzacij je bilo dovoljeno večje število vagonov. Bolgari prevažajo svoje sadje skozi Jugoslavijo v tistih krasnih, nalašč za to narejenih železnih vozovih, ki dopuščajo znamenito prezračevanje in pravilno nalaganje v vagono do vrha, ne da bi se koški dotikali. V Bolgariji so vseskozi zmagali četverooglati odprti koški, ki se dajo lepo zlagati v vagono do dna do vrha. Zato je mogoče vagono polno natovoriti in ti prihajajo na trg zdravi. Navadni bolgarski »damijati« je enak smederevskemu s tenko kožico, pa se je prodajal bolje od našega po ceni od 75 do 100 gr, ono drugo, z debelejšo kožico, podobno španskemu almeriji, pa celo do 110 gr. Le redko je bilo bolgarsko grozdje pokvarjeno na trgu. — Grško grozdje letos skoraj ni prišlo v poštev. Malo ga je bilo in je dosegalo cene do 110 gr. Z ozirom na večje stroške pa je ta cena nezadostna.

Česka prideluje mnogo hrušk, ki jih vsako leto prav veliko izvažajo v Avstrijo. Ali tako dobrih kupčij ni morda še nikdar delala kakor letos. Avstrija je letos pridelala več tisoč vagonov jabolk za izvoz, dočim jih na Češkem ni bilo. In tako so Avstrijci izvažali na Češko jabolka za češke hruške.

Poglavje o jabolkah je zanimivo zlasti za Jugoslavijo z ozirom na hude polemike o izvozu jabolk v Nemčijo. Avstrijska nadprodukcija jabolk je škodovala tudi jugoslovanskemu izvozu jabolk v Nemčijo, razen izvoza prav zgodnjega blaga. Avstrija je prav dobro izvozila 1500 vagonov jabolk v kompenzacijo za porurski — premog. Avstrijski izvozniki jabolk so plačevali od vagona po 25 šil. izvozne takse, vrhu tega še posebno premijo 100 šil. v korist nemškimi železnicam, da so mogli tekmovali pri izvozu porurskega premoga. — Na ta način se je Avstrija še precej dobro iznebila svojih jabolk. — Zdaj dovažajo na dunajski trg jabolka iz Štajerske in iz Gradiščanske z avtomobili. Cena se je zadnji čas dvignila od 25 grošev celo do 70 grošev. — Avstrijskih kanadk so mnogo izvozili na Češko in v Francijo.

Za pomaranče in mandarine imajo italijanski izvozniki 50% refakcijo, da delajo špancam znatno konkurenco. — Kljub temu pa ne prihaja več tako ogromno tega blaga na Dunaj. **Franjo Kurinčič.**

Nerešena gospodarska vprašanja v letu 1934

»Naše razmere so najbolj označene z ugotovitvijo, da nimamo nobenega gospodarskega programa in da se zato pri izdajanju raznih ukrepov ne držimo nobene črte, ki bi označevala našo gospodarsko politiko.« Tako je dejal na zadnji skupščini Centrale industrijskih korporacij v Beogradu njen gen. tajnik G. Čurčin in zadel s tem naravnost v črno. Še vedno smo brez vsake gospodarske politike in zato kolebamo in nihamo od enega sistema do drugega, zato nihče prav ne ve, kako se bo razvijala naša gospodarska politika, zato mora biti vsak podjetnik vedno pripravljen na najtežja presenečenja. Da je zaradi te negotovosti vsaka živahnija gradbena akcija ali gospodarska delavnost onemogočena, je več kot jasno. Druga težka posledica te negotovosti pa je, da ostajajo tudi najbolj aktualna gospodarska vprašanja nerešena in da je naš gospodarski položaj kar cementiran na mrtvo točko. Nič se ne premakne naprej, vse ostaja na istem mestu, kvečjem da kakšna enostranska in premalo preudarjena naredba še poveča že itak silni gospodarski zastoj.

In tako so ostala vsa vprašanja iz prejšnjih let enako nerešena tudi v letošnjem letu in kar je tvorilo jedro gospodarskega programa za leto 1934., to ostaja še naprej glavna vsebina gospodarskega programa za leto 1935. Ni mogoče zato našega bodočega gospodarskega programa jasneje pokazati, kakor če opozorimo na celo kopico onih vprašanj, ki so ostala nerešena v l. 1934., pa čeprav so gospodarski krogi ponovno opozorili, kako jih treba rešiti.

Na prvem mestu treba tu poudariti že uvodno izrečeno konstatacijo, da smo še vedno

brez vsakega gospodarskega programa

Postavitev tega programa je prva nužnost, kajti šele potem se more razvijati vse naše gospodarsko življenje po določenem pravcu. Gospodarski program pa ne more določiti nihče drug kot naše gospodarske organizacije, stanovske ko strokovne. Gospodarski program, ki bi bil le od zgoraj dekretiran, ne more biti dober, temveč potrebam gospodarstva more odgovorjati le program, ki zraste iz naših razmer, ki se kar sam oblikuje iz naših gospodarskih potreb. Te poznajo edino praktični ljudje gospodarstva in zato gre tem tudi odločilna beseda pri sestavi gospodarskega programa. Zato se iz zahteve po postavitvi gospodarskega programa poraja kar sama od sebe kot prva konkretna zahteva ustanovitve gospodarskega sveta.

Ta zahteva je tem bolj upravičena ne samo zato, ker je že z zakonom utemeljena, ker ni bil sklican gospodarski svet le s kršitvijo zakona, temveč tudi vsled naših čisto posebnih parlamentarnih razmer. Svoje dni je upala vsa naša javnost, da dobimo s senatom potrebno korekturo za delo skupščine, da bo namreč skupščina pri donšanju zakonov upoštevala bolj njih politično plat, senat pa bolj njih gospodarsko in strokovno. Ta nada pa se ni uresničila in pri presoji zakonskih načrtov je odločal še naprej le politični kriterij. Pomanjkanje gospodarskega sveta se občuti zato dvakrat težko, ker danes sploh nimamo vsedravnega javnega zastopa, ki bi se baval predvsem z gospodarskimi vprašanji. In vendar so danes po diktatu krize gospodarska vprašanja v ospredju in njih pomembnost daleč nadkriljuje vsa druga vprašanja. Že samo zaradi boja proti krizi bi morali ustanoviti gospodarski svet, ki bi moral zbrati vse gospodarske ljudi države v skupnem delu, da bi vsi naši gospodarski delavci ter vse gospodarske organizacije po določenem načrtu in z medsebojnim podpiranjem delali za napredek našega gospodarstva.

Sklicanje gospodarskega sveta je in ostane osnovna zahteva gospodarstva, ker nas more samo gospodarski svet potegniti iz današnjega mrtvila, obenem pa nam tudi dati jamstvo, da se začne novo delo, ki ne bo trpelo od notranjih nesoglasij in nasprotij, temveč ki bi baš zara-

di svoje sloge pritegnilo k sodelovanju tudi one kroge, ki so danes v absolutni pasivnosti.

Program dela, ki čaka na gospodarski svet, je ogromen, saj obsega prav vse panoge našega gospodarstva.

Tako je že skrajni čas, da se

sanirajo razmere na denarnem trgu.

Vse dosedanje uredbe za sanacijo denarnega trga so bile le bolj platonične vrednosti, ker so mesto zdravil dajale le nasvete, pa še teh ne vedno najboljših. Treba je priskočiti denarnim zavodom z dejansko močjo na pomoč, da bodo mogli denarni zavodi polagoma pričeti z normalnim poslovanjem. Čisto brezupna je misel, da bi mogli denarni zavodi s samo lepim friziranjem svojih bilanc pridobiti nazaj zaupanje svojih vlagateljev. Za zaupanje vlagateljev je samo eno zdravilo, da se vloge zopet v redu in vsak čas izplačujejo. Čeprav ni mogoče ta cilj doseči kar čez noč, je pa polagoma le dosegljiv, toda treba je začeti nekaj delati, ne pa prepuščati vse slučajnemu razvoju. Primer zagrebške mestne hranilnice in v najnovejšem času tudi ljubljanske dokazuje, da je tudi pri sedanjih razmerah mogoče marsikaj doseči, samo če je tu prava volja. Gospodarski svet bo imel to voljo, vzrok več, da se skliče. Pa tudi z ustanovitvijo obračunskega zavoda, ki so se mu nekateri upirali le iz komadne kratkovidnosti, bi se moglo marsikaj doseči in v kratkem času zbrati zneske, da ne bi bilo naše poslovno življenje več ohromljeno zaradi pomanjkanja kreditov.

V ozki zvezi s tem je tudi obrestno vprašanje.

Obrestna mera je še vedno previsoka

in jo je treba nujno znižati. Kakor je pravilno konstatiral gen. tajnik Centrale ind. korporacij G. Čurčin, ima visoka obrestna mera to posledico, da naša domača podjetja ne morejo konkurirati s tujimi podjetji v Jugoslaviji, ker morejo delati le z dragimi krediti. Tujja podjetja delajo z lastnim kapitalom in dobivajo zato vedno večjo moč na našem trgu. Z visoko obrestno mero onemogočujemo mi nastanek in razvoj resnične domače industrije. Samo ta razlog je dovolj močan, da obrestno mero znižamo. Ni razveseljivo, da treba to vedno znova in znova konstatirati. Natančno pred enim letom je objavil »Trgovski list« uvodnik za znižanje obrestne mere in po enem letu bi ga mogel ponatisniti neizpremenjenega, pa čeprav je med tem Narodna banka dvakrat znižala obrestno mero po 1/2 odstotka. Prav malo razveseljiv dokaz, kako malo se upoštevajo zahteve gospodarskih slojev.

Obrestno mero pa je treba znižati tudi

zaradi pospeševanja gradbene delavnosti

Proti brezposelnosti je res izdatno sredstvo le zasebna gradbena delavnost. Vse polno sredstev je, da se ta poveča, toda pri nas se je tudi z zakonskimi določili omejevala. Tako pomeni vsako novo obdačevanje gradbenega materiala novo oviro za gradbeno delavnost. Trošarine na gradbeni material je treba odpraviti in čim prej. Zlasti pa je nedopustno, da se že z zakonom dovoljene olajšave prekljujejo, kakor se je to zgodilo z zgradarino za nove hiše. Tako postopanje pomeni direktno uničevanje ljudskega zaupanja.

V vseh državah se gradbena delavnost povečuje na vse načine. Kdor le malo pogleda ne le v naša predmestja, temveč tudi v skrite kote naših glavnih mestnih ulic, bo videl, da nas čaka še ogromno dela, preden bodo vsi naši ljudje stanovali vsaj v takšnih stanovanjih, kakor jih je zgradila n. pr. angleška vlada kitajskim obrtnikom v Hong-Kongu. In vendar plačujejo pri nas najbolj siromašni ljudje za prave stanovanjske brloge visoke vsote, za iste najemnine bi bilo mogoče zgraditi tem ljudem zdrava in lepa stanovanja, samo če bi kdo ta dela organiziral. Enako je na deželi, kjer je tudi polno prilik za plodonosno naložitev denarja, a da se obenem pomaga ljudem in vrhu tega še zaposlijo vse naše gradbene stroke. A tudi za ta dela potrebni denar bi bilo mogoče dobiti. Opominjamo v zvezi s tem samo na staro zahtevo gospodarskih krogov, da se mora denar, ki se danes zbira edinole,

pri drž. denarnih zavodih, zopet vračati gospodarstvu, ne pa uporabljati v druge svrhe. Le v tem primeru ne pomeni dvig vlog pri teh zavodih izgube za naše gospodarsko življenje.

V ozki zvezi z gradbenimi deli pa je tudi

vprašanje javnih del

Čeprav ta dela niso vedno rentabilna, vendar pa je indirektna korist teh del tako velika, da so na programu vseh vlad. Mogoče pa je tudi dvigniti njih rentabilnost, kar je zlasti dosegljivo s sodelovanjem zasebne iniciative. Pri nas ni samo javnih del mnogo premalo, temveč so tudi organizirana napačno. Veliki dvoboj v Narodni skupščini med posl. Staničem in bivšim prometnim ministrom Radivojevičem zaradi izključne oddaje vseh železniških del samo tuji tvrdki Batignolles je to jasno dokazal. Prav tako, če ne še bolj glasno pa je o nezadostni organizaciji naših javnih del govorila spomenica naših inženjerjev, o kateri je »Trgovski list« podrobno poročal. Iz te dolge debate o naših javnih delih naj se omenimo brezuspešno ponudbo naših domačih podjetij, da izvrše ista dela ko Batignolles ne le za nižjo ceno, temveč tudi ob plačilu vseh običajnih taks in carin, katerih je bila tuja družba oproščena. A kljub temu je bila ponudba domačih tvrdk, kakor že omenjeno, brezuspešna.

Tu bodi omenjeno še drugo težko razočaranje, ki ga je doživela slovenska javnost, in to glede

regulacije Ljubljane in drugih rek

Februarja meseca je bil dosežen sklep ministrskega sveta, da se dovoli najetje posojila v višini 67 milijonov Din za dokončanje regulacijskih del na Ljubljani, vse mesece nadalje so prihajala v tem pogledu nova zagotovila in slovesno je bilo obljubljeno, da bo regulacija letos dokončana. Vse te obljube so padle v vodo, vse licitacije so bile razveljavljene in Ljubljana je ostala neregulirana, kakor Savinja in še vse polno drugih rek. Upamo, da z zgraditvijo univerzitetne knjižnice ne doživimo podobnega razočaranja.

Kljub veliki škodi, ki jo povzročajo povodnji vsako leto, se torej ni premaknilo z mrtve točke vprašanje regulacije naših rek in potokov, prav tako je ostalo nerešeno tudi vprašanje

izpopolnitve našega železniškega in cestnega omrežja

Znova je vsa Slovenija ob Jadranskem tednu poudarjala nujno potrebo zgraditve železniške zveze Slovenije z morjem, pa še vedno je ostala ta stara in z zakonom utemeljena zahteva še nerešena. Brez pravega odmeva je ostal tudi naš predlog o zgraditvi Aleksandrove ceste na morje in niti že tako podrobno izdelani načrti o Zasavski cesti niso nič pripomogli k njeni rešitvi.

Naša cestna mizerija je ostala nezmanjšana in na meji Jugoslavije se nehajo lepo tlakovane avtomobilske ceste, pa naj prihajajo iz Italije ali iz »revne« Avstrije. V »bogati« Jugoslaviji so takšne ceste nedosegljiv ideal. In vendar zahteva tujski promet, ki bi nam mogel dati vsako leto na stotine milijonov deviz, da uredimo svoje ceste, da že enkrat rešimo naše cestno vprašanje. Vsa prirodna lepota Jugoslavije, vse razkošne njene zanimivosti in vsa očarljiva gostoljubnost njenega prebivalstva so brez haska, če traja še naprej sedanja cestna mizerija. Zapisali smo v eni letošnjih števil »Trgovskega lista« besede Američanke Roosevelt, vse razočarane zaradi naših vzorno slabih cest, da prihodnjič kvečjemu še poletijo čez Jugoslavijo, zapisali tudi opomin rumunskega diplomata, opozorili na izjave drugih odličnih ljudi, a vse zaman in naša cestna mizerija traja še naprej.

Pa še cela vrsta drugih predlogov za izboljšanje našega tujskega prometa je ostala neupoštevanih. Na prvi letošnji plenarni seji naše Zbornice je bil o tem podan obsežen referat, toda kaj, če se premalo upoštevajo celo naše prve gospodarske ustanove.

Izpopolnitev telefonskega omrežja, nepotrebni konkurenčni boj železnic proti domačim avtobusnim podjetjem, uvedba spalnih vagonov za daljše proge, pa še cela vrsta drugih nesrečnih vprašanj do-

kazuje, kako obsežen je še program, ki čaka na svoje uresničenje na prometnem polju. Pa teh vprašanj nismo reševali, zato pa čisto nepotrebno komplicirali vse vprašanje z odvzemom režijskih kart železniškemu osebju, kar je sedaj novi prometni minister hvala Bogu odločno popravil. Zaradi njegove krepke iniciativnosti upamo tudi v novem letu na izboljšanje.

Navedli smo le del velikih javnih vprašanj, ki so ostala nerešena tudi letos in ki so nujni program za prihodnje leto. Poleg teh vprašanj, ki so splošnega interesa in važna ne le za državo, temveč za slehernega državljanca, pa je ostala še cela kopica nerešenih silno važnih gospodarskih posebnih vprašanj. V prvi vrsti treba tu omeniti

krizo našega lesnega gospodarstva

Zlasti naš list je o tej krizi pisal že toliko, da zadostuje, če ponovimo tu še enkrat le eno konstatacijo, da je minulo novembra meseca ravno eno leto, ko je vložil svojo znamenito interpelacijo o propadanju naše lesne trgovine nar. posl. Ivan Mehorič in da ta interpelacija še do danes ni doživela odgovora. In vendar gre za eksistenco 140.000 gozdnih posestnikov, vendar gre za milijone in milijone deviz, ki so tako krvavo potrebne našemu državnemu in zasebnemu gospodarstvu in vendar gre za gospodarsko panogo, ki pomeni edino bogastvo celih pokrajin! Mesto pa, da bi se razmere poboljšale, so se v zadnjem času še poslabšale in začel se je dumping z našim lesom, ki ga ni mogoče označiti drugače, ko neoprostljivo zaplavljanje narodnega premoženja.

In tu treba priklicati v spomin težke obtožbe, ki jih je izrekel na zadnji plenarni seji Zbornice zbornični član doktor Rekar na naslov nekaterih uprav drž. gozdov, zlasti v sušaski coni. Naj bi že našle njegove besede močan odmev, prav tako pa tudi vsa druga kritika o gospodarstvu in drž. gozdih, ki so v Jugoslaviji tako nerentabilni, da nam bo vse velikanško lesno bogastvo že skoraj v izgubo. Če je dobila poljska državna uprava od ha gozda posesti v letu 1928/29 Din 231'46, naša pa le Din 18'57, v letu 1929/30 še vedno Din 189'93, naša pa le Din 33'08 in celo v l. 1931/32 poljska še Din 79'20, naša pa le Din 1'94, potem je s temi številkami povedano vse!

Kriza lesnega gospodarstva je tako občutna zlasti zaradi

nazadovanje našega izvoza

Vprašanje izvoza naših proizvodov je sploh eno najbolj perečih gospodarskih vprašanj. S preferencami je zaprla Italija našemu lesu svoj gornjeitalijski trg, Madjarska je z uvoznimi dovoljenji vrgla izvoz lesa iz Dravske doline na Madjarsko od 6000 vagonov na 500, letos pa smo poleg tega doživeli še katastrofo z izvozom sadja. Na 3. drž. konferenci izvoznih čarjev v Beogradu je konstatiral predsednik Petković, da smo imeli vsled slabega izvoza jabolk nad 200 milijonov Din izgube. Zato pa smo doživeli tem bolj nepotrebno polemiko zaradi delovanja Prizada, nepotrebno, ker bi se s pravočasnim in iskrenim sodelovanjem z našo sadno trgovino mogla vsa sporna in nejasna vprašanja pravočasno in gladko rešiti.

Organizacija našega izvoza je ostala nerešena zahteva tako glede lesne stroke, ko tudi glede vseh drugih strok. In v tem je krivda, da ne moremo osvajati novih trgov niti obdržati svoje pozicije na starih. Na ta način pa izgubljammo vsako leto sto in sto milijone. Ni čuda, če se potem kriza ne poslovi od nas.

Nismo imeli nobene gospodarske politike, a zadovoljila tudi ni naša

fiskalna politika

Moremo prav za prav označiti l. 1934. kot leto, v katerem je vladal neprestan boj med davkoplačevalci in voditelji naše finančne politike. Čeprav je ta boj sedaj dobojevan in čeprav imamo upravičeno upanje, da ga prihodnje leto ne doživimo več niti v primeroma tako ostri politiki, je vendar treba o tej že minuli fiskalni politiki izpregovoriti par besed.

Neštetokrat se je naglašalo na vseh zborovanjih in sestankih gospodarskih ljudi, da je dobra le tista fiskalna politika, ki upošteva upravičene interese davkoplačevalca, kajti samo davkoplačevalec, ki pridobiva, more biti tudi dober plačnik davkov. Od propadajočega gospodarstva pa tudi nobena finančna uprava ne more imeti dobička in zato je v njenem lastnem interesu, da štiti davkoplačevalca, da mu pomaga naprej in da mu ne nalaga

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleko, klobnke itd. Skrobl in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

bremen, pod katerimi mora omagati. Ta jasna resnica pa se ni upoštevala in kljub zmanjšanemu zaslužku ter kljub silnemu zastoju vsega poslovnega življenja so se letos znova zvišali neposredni davki, in ne le ti, temveč tudi davčna osnova za te davke vrhu vsega pa se je še poostрила davčna praksa. Poleg tega pa so bile povišane nekatere takse in tudi na novo uvedene nove takse, povišane nekatere trošarine in končno tudi še samoupravne doklade. Nastal je položaj, ki ga najbolj jasno označuje velikansko število odjav v trgovini in obrtu.

Zato je treba dosedanje fiskalno politiko iz temelja izpremeniti. Varčevanje v državnem gospodarstvu bi moglo dati večje rezultate in zlasti ne bi smelo imeti tega učinka, da se z njim manjša kupna moč prebivalstva. Na drugi strani se država ne sme, zlasti v krizi, izogniti svoji investicijski dolžnosti. Za to potrebni denar se mora dobiti s posojili, ker je davčna obremenitev že prekoračila vrhno mejo dopustnosti. Državno upravo pa je treba poenostaviti in jo očistiti od vsakega birokratizma, ki se pa žal vedno bolj širi. Samouprava občin in banovin je v tem pogledu zelo koristno sredstvo.

Na drugi strani pa je treba dati

gospodarskim stanovom možnost dela

Vse ovire, ki preprečujejo razmah trgovin in obrta, je treba odpraviti. Katere so te ovire, je bilo že nešteto krat povedano, da zadostuje, če jih omenimo le na kratko.

Trgovino ovirajo davčni privilegiji konzumov, zato proč z njimi. Podjetja, ki imajo že trimilijonske rezervne fondne, ne smejo uživati davčne prostosti.

Uredba o kartelih je ostala le pobožna želja in cene diktirajo karteli še naprej. Kontrola nad karteli naj postane učinkovita.

Prodajalne tvornice ubijajo trgovino in obrt in kljub visokemu svojemu zaslužku so manj obdačene od trgovin in obrtnih delavnic. Tudi ta krivica se mora nehati. Kakor so bile prepovedane »Ta-ta« veleblagovnice, tako naj bo tudi onemogočena nelojalna konkurenca tvorniških trgovin.

Krošnjarijenje tujih potnikov se mora nehati, prav tako pa šušmarjenje v obrtu. In država mora dati lep vzgled boja proti šušmarstvu. Zato treba reducirati dela v lastni režiji na pravilno mero, zato treba odpraviti konkurenčno delo obrtnikom po kaznilnicah, zato naj se tudi že napravi konec od senatorja Rožiča grajanemu dejstvu, da imamo v Jugoslaviji nad 40 državnih tiskarn.

Monopol s šolskimi zvezki ne sme več ovirati zasebne trgovine, previsoke železniške in poštne tarife ne smejo podraževati blaga v tej meri, da pade njegov konzum in izginiti morajo tudi vse nejasnosti v zakonih in predpisih, ker tudi te pomejajo oviro za trgovino in obrt.

Skratka, tolikokrat naglašene zahteve gospodarskih ustanov naj se že enkrat upošteva, da bodo videli ti, da je tu dobra volja, da se pomaga in takoj bo olajšan položaj in gospodarsko življenje bo dobilo nov razmah.

Nič novega nismo povedali, temveč poudarili le nekaj onih zahtev, ki so ostale nerešene tudi letos in ki zato same od sebe postajajo program za prihodnje leto. Kljub vsem težkim časom, kljub vsem razočaranjem smo vendar optimisti, in sedaj ob zatonu starega leta bolj ko preje, ter zato verujemo, da se bo začel ta naš gospodarski program tudi uresničevati.

Gospodarski program je tu, gospodarski krogi ga imajo že davno, naj postane sedaj tudi program odločujočih činiteljev. To je naša želja in želja vseh gospodarskih ljudi za novo leto.

Pobiranje takse na kavicje

Z razpisom z dne 26. marca 1934, štev. 24471 je ministrstvo financ odredilo, da se od onih podjetnikov, ki so položili kavicjo, pa se pozneje iz katerega koli povoda niso udeležili licitacije, pobere od iznosa kavicje taksa po tar. post. 170. takse tarife, ker se z ozirom na to, da se licitacije niso udeležili, ne morejo smatrati za licitante po zakonu o državnem računovodstvu. Z nadaljnjim razpisom z dne 26. novembra 1934 št. 96623/III. pa je ministrstvo to tolmačenje popolnilo v toliko, da se taksa ne pobere na kavicje, ki se dvignejo pred licitacijo, ampak samo na one, ki jih hranijo državne blagajne po končani licitaciji, ako se podjetnik, ki jo je položil, ni udeležil licitacije.

Fr. Zelenik:

Žapomnite si!

Vsako bi domneval, da vladata in odločujeta v trgovskem življenju edino previdnost in natančnost in da trgovec ne presoja le po zunanjih vidikih. Toda reči moramo in tudi lahko dokažemo, da v trgovskem življenju ne igra vedno prve vloge previdnost in natančnost, temveč se dajo trgovski krogi istotako zapeljivati po prav malenkostnih vplivih. Morda se bo marsikateri čitatelj »Trgovskega lista« spomnil, kako se je pred več kot letom dni pritoževala neka slovenska trgovska firma in vpraševala, kje da je zaščita, ker jo je speljal na led neki prefrigani odjemalec z jako imenitno glavo na pisemskem papirju. Na to imenitno pisemsko glavo je naša firma precej zaupala in seveda tudi precej izgubila, ker odjemalec je imel le lep papir z imenitno pisemsko glavo, pa ničesar drugega.

Te dni sem videl pisemski papir z glavo, katera je predstavljala veliko industrijsko podjetje. Tvorniške zgradbe so tvorile ogromen četverkot z istotako ogromnim dimnikom, iz katerega se vali mogočen dim. In za to ogromno firmo se skriva le prav majhen človek s trgovino z manj kakor skromnim obsegom. Kake tvornice sploh nima, kakor pravijo informacije.

Neki drugi trgovec onkraj Sotle ima pisemski papir z glavo, iz katere se more razbrati, da je mož lastnik trgovine velikanskega obsega in kar mednarodnega pomena. Na to imenitno pisemsko glavo so kreditirale sicer zelo previdne firme, pa sedaj iščejo in lovijo svoj denar.

To je že star in po vsem svetu znan način vplivanja na dajalec na kredo, nikakor ni to naša iznajdba, temveč jo samo znova omenjam v opozorilo naših trgovskih krogov. Ne kreditirajte samo na pisemski papir in na bobnečo firmo, temveč poizvedite prej, kakšne vrste trgovec je s tako lepim pisemskim papirjem in še z imenitnejšo glavo na njem.

Se nekaj imam za trgovske in industrijske kroge na naši slovenski zemlji. Dobil sem v roke po izgledu sodeč nekaj mesečnik, ali bolj lepo rečeno revijo, o slovenski industriji in veletrgovini. Ta časopis ali kaj že je, in ki je izšel le v eni ali dveh številkah, ima zelo veliko in velikih oglasov naše trgovine, industrije pa tudi obrta. Mnogi naši podjetniki pa imajo notri tudi svoje fotografije.

Ker se jaz brigam tudi za gmetni blagor našega »Trgovskega koledarja« in našega odličnega mesečnika »Trgovski tovariš«, in radi tega večkrat odpiram vrata naših veletrgovcev in industrijev, sem iz radovednosti pregledal, kdo vse je inseriral v zgoraj navedenem izdanju. Kar debelo sem gledal, ko sem notri našel oglase in fotografije tudi takih gospodov, kateri so mi rekli, da principialno nikjer ne oglašajo.

Zanimal sem se, kako je s tem izdanjem, katero ima tako velike in tudi zelo drage oglase ne samo industrije in trgovine, temveč tudi obrta na naši zemlji, in ugotovil sem, da sta nabirala oglase dva »...ica« z odličnim uspehom. Nabrala sta oglasov za mnogo desetisočev, toda tiskati

sta dala le nekaj več izvodov kot je bilo število oglasov, vzela sta toliko izvodov kot je bilo oglasov, pobrala oglasnino in potem izginila, preostalo naklado pa pustila v tiskarni. Odposlalo se sploh ni ničesar in vprašanje je, če je tiskarna dobila denar za svoje delo.

To sem napisal za tiste, ki sicer pravijo, da principialno ne inserirajo. Seveda ta principialnost velja le za naše solidne publikacije, katere so velikega pomena za naše gospodarske kroge. Poglejte samo, kako podpirata industrija in veletrgovina, izvzemši več kot malenkostne izjeme, naš »Trgovski list«, ki se vendar z očitnim uspehom bori za koristi naše industrije in trgovine.

Sedaj pa še nekaj besed nameščencem trgovine in industrije, katerim služi »Trgovski list« ravnotako, kakor samostojnim trgovcem in podjetnikom.

Ponovno so se opozarjali zasebni nameščenci, naj ne nasedajo različnim oglasom, oziroma številnim iskalcem nameščencev s kavicjo. Res je, da se dobe službena mesta, za katera se mora nuditi varščina, ali če imamo posla s pošteno in resno firmo, ta ne zahteva kavicje v gotovini, temveč ji zadostuje kavicja v kakšni drugi obliki. Bodite prepričani, da tisti, kateri zahteva kavicjo v gotovini, ni vreden prelučnjane pare in da bo tiste vaše dinarje hitro zapravil. Kljub vsem opozorilom in številnim sodnim razpravam proti lovilecem kavicje v gotovini nasedajo trgovski in drugi nastavljenici in za službe z imenitnimi nazivi dajejo kavicje v gotovini, pa pozneje nikdar več ne vidijo svojega denarja. Čim imenitnejši naziv ima službeno mesto, tem bolj zanesljivo je kavicja izgubljena, oziroma tem bolj je v nevarnosti. Zato pa ne nudite kavicj v gotovini! Zlasti se pa prej prepričajte, kakšne vrste šef ali lastnik je, kateri vam nudi službo za kavicjo. Iz izkušnje lahko povem marsikaj o kavicjah. Pa ne mislite, da sem dajal jaz kdaj kako kavicjo, temveč so me le povpraševali za nasvete razni dajalci kavicje in videl sem, da je dajalec službe zahteval veliko kavicjo, da se je potem zadovoljil z vsako kavicjo, ki jo je prosilec za službo sploh zmogel, a da je bila kavicja potem vedno izgubljena in dajalcu kavicje ni bilo možno pomagati do denarja. Če je tak jemalec kavicje obsojen na zaporno kazen, s tem ni prav nič pomagano tistim, kateri so dali in izgubili kavicjo.

Na koncu pa še nekaj besed tako samostojnim gospodarjem kakor tudi njihovim nastavljenjem. Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani je razposlalo »Trgovski koledar«. Kateri ste koledar že plačali, hvala in priznanje vam. Kateri pa še niste plačali, pa sedaj ob zaključku poslovnega leta, oziroma ob prejemu noveletne, oziroma bilančne nagrade plačajte. Vsakemu koledarju je priložena položnica. Stanovska čast zahteva od vas, da koledar plačate. Kateri koledarja niso dobili, ker se je izgubil na pošti, naj javijo to društvu takoj, da jih ne bo začelo opominjati.

Vsem naročnikom, prijateljem in čitateljem želi srečno in veselo novo leto

»Trgovski list«.

Naš pravi domači izdelek!

za l. 1934 brez odlašanja obdačiti s 6% na podlagi posebnega sklepa. Proti temu sklepu je dopustna pritožba na finančno direkcijo v roku 30 dni.

Na rezerve, ki so se ugotovile s pregledom knjig pri podjetjih, ki so navedla negativno izjavo ali pri podjetjih, ki sploh niso vložila prijave, se odmeri 6% davek na podlagi rezultata, ki ga je dal pregled knjig. Istočasno se mora uvesti proti tem podjetjem kazensko postopanje zaradi utaje davka. Na isti način se mora postopati tudi proti podjetjem, ki so predložila neresnične prijave, bodisi da so prijavila rezerve v manjšem znesku, bodisi da so zamolčala kakšno rezervo ali na aktivni ali na pasivni strani bilance. Posebne sklepe o odmeri 6% davka mora preventivno cenzurirati finančna direkcija, nakar se ti sklepi predložijo v cenzuro finančnemu ministru.

Pri določevanju rezerv je posvetiti posebno pozornost podjetjem z velikim obsegom, ko tudi onim, katerih delnice se nahajajo večinoma v rokah le nekaterih oseb ali ki pripadajo tujim ali domačim koncernom, kartelom, finančnikom itd.

Jugoslovanski siamski odbor ustanovljen

V Mariboru se je ustanovil Jugoslovanski siamski odbor, da doseže boljše trgovinske zveze s Siamom, zlasti pa, da organizira v Siamu jugoslovansko vzorčno razstavo. Ker so nam zapadni trgi vedno bolj zaprti vsled raznih uvoznih omejitev, je tem večje važnosti, da si pridobimo na še neizrabljenem vzhodu novih trgov. Med vzhodnimi državami pa nudi poleg Palestine zlasti Siam mnogo možnosti za plasiranje našega blaga, zlasti lesa in sadja. Ustanovitev Jugoslovanskega siamskega odbora je zato tem bolj razveseljiva in dolžnost naše gospodarske javnosti je, da delo odbora čim bolj podpira. Ker so v novem odboru tudi dobri poznavalci Siamu, je tudi pričakovati, da bo imelo delo odbora popoln uspeh.

Rezultat češkoslovaškega popisa deviz

Na seji uprave čl. Narodne banke je bil objavljen rezultat uredbe o obvezni prijavi deviz, zlata in vrednostnih papirjev ter drugih vrednosti, ki jih imajo češkoslovaški državljani v tujini. Zasebniki so prijavili in izročili Narodni banki 14,5 milijonov Kč zlata in za 83 milijonov deviz. Terjatev v tujini je bilo prijavljenih za 50 milijonov. Zlate rezerve zasebnih bank znašajo 232 milijonov, državne obveznice, ki so bile prodane v tujino, pa so znašale 150 milijonov. Nadalje je bilo prijavljenih še tujih obveznic za 207 milijonov Kč, delnic tujih podjetij pa za 180 milijonov Kč. Skupno je bilo dosedaj prijavljenih 920 milijonov Kč deviz in zlata. Od češkoslovaških zunanji posojil je bilo dosedaj repatriiranih za okoli 872 milijonov Kč.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 26. decembra objavlja: Uredbo o ureditvi ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje — Telefonski promet in Razne objave iz »Službenih novin«.

MLINSKO-TEHNIČNE POTREBŠČINE

Milnska sita • Gonilna kermena • Milnski stroji
Milnski kamni vseh vrst

BRCAR & Co., LJUBLJANA, Kolodvorska 35

Telefon št. 27-25

Prijava latentnih rezerv

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal to navodilo o prijavljanju latentnih rezerv:

Vsa podjetja, ki razpolagajo z latentnimi rezervami v aktivni ali pasivni bilani, so morala v letu 1934 predložiti posebno prijavo, ki je morala biti sestavljena tako, da se je videlo iz nje, kako so velike rezerve podjetja. Da bi se mogle te rezerve uradno pregledati, je moralo podjetje za latentne rezerve v aktivnem premoženju navesti tudi kalkulacijo, po kateri je doseglo prijavljeno rezervo, dočim je za rezervo na pasivni strani bilance navesti vsa knjiženja in vse račune, na podlagi katerih je ta rezerva nastala. Podjetja, ki še do danes niso predložila oblastvom niti negativne niti pozitivne izjave, se morajo takoj pozvati, da te prijave vložijo, z opo-

zorilom, da se bodo v nasprotnem primeru pregledale knjige in da se bodo kazensko preganjala podjetja, pri katerih bi se ugotovil obstoj rezerv.

Vse prijavljene, ko tudi od davčnih uprav ugotovljene rezerve, se morajo takoj vpisati v evidenco rezerv. Prijavljene rezerve se morajo preiskati in primerjati s kalkulacijami obračunov in z drugimi podatki. Če ni podjetje predložilo podatkov, iz katerih se vidi, na kakšen način je nastala rezerva, mora davčna uprava naknadno zahtevati vse, kar potrebuje za pravilno oceno in ugotovitev rezerv. Na podlagi zbranih podatkov in s pregledom knjig bo davčna uprava določila pravilnost kalkulacije in točnost prijavljenih rezerv.

Prijavljene rezerve mora davčna uprava brez ozira na odmero družbenega davka

Politične vesti

Resnica prodira polagoma tudi na Madjarskem. Tako piše eden voditeljev madjarskih legitimistov grof Szigray v listu »Esti Kurir« med drugim: »V Zenevi je bil madjarski delegat prisiljen, da sprejme enostransko resolucijo, v kateri je Madjarska pred zgodovino žigosana v zvezi s takšnim dogodkom (marsejskim atentatom), ki je po pravici ogorčil vso svetovno javnost.

Madjarske oblasti še nadalje šikanirajo naš življenj na Madjarskem. V zadnjem času je bilo zopet več Jugoslovanov izgnanih in to v tako kratkem roku, da se niso mogli od svojcev niti posloviti, kaj šele da bi vzeli s seboj vse svoje stvari.

O poteku francosko-italijanskih pogajanj poročajo angleški listi optimistično, dočim so francoska poročila pesimistična. Po angleških vesteh bi na podlagi garancijskega pakta o neodvisnosti Avstrije prišlo do sodelovanja Italije in Francije v srednji Evropi. Temu paktu bi se pridružila tudi Anglija, povabljen bi bila k priključitvi tudi Nemčija. Velesile bi bile pripravljene v tem primeru priznati Nemčiji znatne koncesije glede oboroževanja.

Po francoskih vesteh pa Italija neče podati niti izjave o nedotakljivosti Jugoslavije niti noče pristati, da bi tudi Mala antanta podpisala garancijski pakt, temveč je njen cilj slej ko prej razbitje Male antante. Italijansko nasprotstvo do Male antante in zlasti še do Jugoslavije je torej glavna ovira za francosko-italijanski sporazum.

Mussolini je prevzel še kolonialno ministertvo. Dosedanji kolonialni minister de Bono je imenovan za guvernerja Italijanske vzhodne Afrike, kakor se odslej imenujeta združeni koloniji Eritreja in Somalijska.

Hitler je baje ponudil Franciji sklenitev podobnega pakta, kakor je poljsko-nemški, za dobo 10, a morebiti celo za dobo 30 let. S tem bi bil evropski mir za dolgo vrsto let zjamčen.

Nove boje v vrstah nemške narodno-socialistične stranke napovedujejo francoski listi za prihodnji mesec. V teh bojih bodo socialistični elementi stranke podlegli konservativnejšim, in sicer s pomočjo vojske.

Nove nemške križarke tipa »Deutschland« niso pokazale onih uspehov, kakor je napovedoval nemški tisk. Pokazale da so se velike konstrukcijske napake, zaradi katerih je zelo zmanjšana učinkovitost artiljerije na križarki. Tako pišejo italijanski strokovnjaki.

Admiralu Horthyju bodo ob 15 letnici njegovega vladanja priznane kraljevske prerogative, da bo smel odlagati in razpuščati parlament ter sistirati zakone. Vendar pa mu ne bodo podeljene vse pravice vladarja.

Bivši španski zunanji minister Pita Romero je prišel v Rim, da nadaljuje pogajanja z Vatikanom za sklenitev konkordata.

V španski vladi je prodrlo stališče, da ni avtonomija Katalonije samo formalno odpravljena, temveč tudi dejansko.

U. S. A. so odpovedale sporazum devetih sil o nedotakljivosti Kitajske in o ohranitvi sedanjega položaja v Tihem oceanu. To je prva posledica japonske odpovedi washingtonskega dogovora.

Nadaljnja posledica japonske odpovedi pomorskega sporazuma je ožje sodelovanje ameriške in angleške politike glede vseh vprašanj, ki se tičejo Daljnega Vzhoda in Tihnega oceana ter pomorske oborožitve.

V ameriških listih se vedno pogosteje piše o nevarnostih, ki da groze Panamskemu prekopu. Par ljudi bi moglo v 12 urah razrušiti prekop na najbolj važnih mestih. V Panami da živi polno Japoncev, ki le navidezno opravljajo kakšen posel, v resnici pa so pripravljeni, da na prvi ukaz nastopijo v korist Japonske.

Nikolajev, morilec Kirova, je bil s tovariši izročen vojnemu sodišču. Po sovjetskem običaju se v obtožnici navaja, da je atentator že priznal, da je bil v zvezi z nekim tujim konzulom in da so se pripravljali tudi atentati na Stalina in druge sovjetske mogotce.

Angleški delavski sindikati so izdali izjavo, v kateri sicer ostro obsojajo umor Kirova, toda tudi teror, s katerim preganja sovjetska vlada vse svoje nasprotnike.

Parnik »Schiaffino«, ki je imel na krovu 23 oseb, se je v Sredozemskem morju ponesrečil. Bati se je, da je utonila vsa posadka in vsi potniki.

Gospodarski položaj kranjskega okraja

Iz poročila zborničnega svetnika Frana Sirca na zadnji plenarni seji Zbornice

Po kratkem uvodnem poročilu o splošnem stanju je prišel zbornični svetnik Sirc na konkretna vprašanja in med drugim dejal:

Zaposlitev se je v našem okraju za nekaj sto delavnih moči povečala, ker so se povečala tukajšnja industrijska podjetja. To povečanje pa se rekrutira le iz dežele, da se splošna brezposelnost ni zmanjšala in da imajo posebno kvalificirani delavci danes vedno manj zaslужka. V desetih mesecih t. l. je v okraju 16 trgovskih pomočnikov manj zaposlenih in 34 trgovskih obratov več odjavljenih kakor prijavljenih. Številnejše so odjave trgovskih in obrtniških obratov na deželi in kakor sem ugotovil grede to odjave največ na račun 1. visokih davkov, 2. kmečke zaščite in 3. denarne krize.

Tudi obrtništvo ima vedno manj naročil, a nasprotno se vedno bolj širi šušmarstvo. Ugotovil sem, da se je 60% občanov občine Križe preživljalo iz čevljarstva, v kateri stroki je bilo v tej občini še leta 1931. nad 100 čevljarjev. Do danes se je to število znižalo izpod polovice. Isti velik padec izkazujejo že danes krojači, ki zaradi preostre konkurence tekstilnih industrij, ki ustanavljajo svoje prodajalne, ne morejo več kriti niti svoje režije. Tako mi je znano, da samo podružnica Srbske fabrike konfekcije »Soko«, ki si je pred nekaj meseci ustanovila v Kranju prodajalno, napravi tedenskega prometa povprečno 16.000 Din. Podružnica »Bate« pa napravi prometa tedensko do 25.000 Din, podružnica »Tivar« tedensko 10.000 Din, kar da skupni letni promet Din 2.530.000—, za kateri znesek je prikrajšano tukajšnje obrtništvo. V tem mesecu se otvori še podružnica tov. »Peko«, tako bo v našem okraju že 6 tvorniških prodajalnic, medtem ko so bile v preteklem letu samo 3.

Šušmarstvo se je v tekočem letu znatno povečalo. Med šušmarje so zašli po večini vsi oni, ki so obrtne liste odložili. Zanimam sem se glede postopka oblasti nasproti šušmarjem ter ugotovil, da leži samo pri sreski izpostavi v Škofji Loki nad 300 zadevnih kazenskih razsodb še neizvršeno, to pa radi tega, ker ali da kaznjene nima toliko premoženja, s katerega bi se dala kolizen izterjati, ali ker politična oblast nima zadosti kreditov, da bi izvršila zaporno kazen. Iz teh razlogov so tudi kazni za predmetne prestopke zelo nizke. Ljudstvo videč, da se kazni faktilčno ne izvrši, še v večji meri pristopa v šušmarske vrste.

Posebno ostro občuti krizo škofjeloški okraj. Dohodki kmetijstva donajajo le toliko, da zadostujejo za preživljanje za 1/2 do 2/3 leta. Za ostali čas preživljanja, izdatke za obleko, za plačilo davkov in za druge stroške pa je prebivalstvo tega okraja navezano le na zaslužek. Ta zaslužek je ljudstvo do leta 1932 imelo v tem, da so delali moški v gozdih in bili zaposleni kot delavci v lesni trgovini in industriji, ali pa so vozili les na kolodvor. S propadjo lesne trgovine je ljudstvo prikrajšano za 1/4 prvotnega zaslužka, posebno še, ker tudi gozdni posestniki pri sedanjih lesnih cenah dobe komaj plačano delo in ni niti govora o kakšnem plačilu lesa. Saj je bila cena rezanega lesa še v letu 1930 Din 500 za 1 m³, do danes pa so padle cene na Din 200 do 250.

Poleg odpadlega zaslužka moških pri lesnih obratih kriza ni prizanesla tudi ženskam, ki so izdelovale čipke in kateri izdelki so bili posebno v tem okraju na dobrem glasu. Ta pravi domači hišni obrt je v zadnjih letih, t. j. v dobi krize tako propadel, da se zaslužki pri 14urnem dnevnem delu komaj 4—6 Din. Ni čuda, da je bilo v tem okraju v 8 mesecih t. l. odjavljenih 15% trgovskih obratov.

Jedro današnje krize leži brezdvomno v našem nerešenem denarnem in kreditnem vprašanju. Naše ljudstvo v tukajšnjem okraju je že od nekdaj štedilo ter nalagalo prihranke v hranilnice in posojilnice z zavestjo, da jih zopet dvigne v slučaju potrebe. Danes naše hranilnice in posojilnice izplačujejo do 50 Din mesečno, s čimer vlagatelju ni nič pomagano.

S kmečko zaščito v sedanji obliki ni bilo pomagano kmetu, nasprotno pa je ohromila trgovino, obrt in vse druge poklice. Za rešitev kmečke krize in splošne gospodarske krize so potrebna denarna sredstva, ker edino tukaj je izhod, ako nočemo popolnoma gospodarsko propasti. Ogromne so vsote naših trgovcev in obrtnikov, ki leže zamrznjene pri kmetih in postaja

vedno več trgovcev kakor obrtnikov žrtv kmečke zaščite. Kmet pa na drugi strani nima kredita.

Javna dela, katera se izvršujejo na račun bednostnega sklada in brezposelnega fonda, ne morejo niti od daleč nadomestiti občnih potreb. Kranjski okraj je prejel v tekočem letu za javna dela 90.000 Din, plača pa letno v ta fond nad 1 in pol milijona dinarjev.

Dohodki iz tujkega prometa so na Gorenjskem precejšnji in marsikateri rešijo iz težkih težav. Tudi se je pričakovalo letos, da se bo letna sezona končala zadovoljivo. Pomnožilo se je sicer število tujcev, vendar odgovarjajoči efekt ni donesel tega, kar se je pričakovalo, kar je znak, da je kriza zajela tudi letovišarske sloje in jih sili k štednji. Nemala ovira tujkega prometa so naše še vedno nezadostno urejene ceste ter visoke avtomobilne takse in pretirana trošarina na bencin.

Gospodarski obrati omahujejo pod težo raznih javnih bremen, na drugi strani pa imamo še vedno privilegirane zadržane trgovine in konzume, ki ne nosijo nikakih davčnih bremen. Kmet svoje pridelke, kakor mleko, fižol, krompir, žito, odda mlekarji ali kmetijski zadrugi, za kar pa dobi kot protivrednost le specerijo in druge življenske potrebščine. Današnja privilegirana trgovina kmeta samo izkorišča in mu daje v zameno blago slabše kvalitete in po višjih cenah. V Trzinu imamo 3 konzume, ki preskrbujejo tamošnje delavstvo z vsemi potrebščinami, v Križah sta 2 zadrugi, v Kranju 4, v Naklem 1, v Predosljah 1 itd. Skoraj v vsaki občini in vse te privilegirane zadrugi in konzumi zmanjšujejo davčno moč legalne trgovine.

K propasti naše najbolj razvite gospodarske panoge, t. j. lesne trgovine, so mnogo pripomogle pretirane železniške prevozne tarife. Tako stane danes prevoz za 10tonski vagon tesanega lesa iz Kranja v Beograd 3.020 Din, medtem ko znaša vrednost tega lesa komaj 2.400 do 2.800 dinarjev. Ta napačna tarifna politika žel. uprave se izraža tudi v cenah zemljišč ob kolodvorih. Te najemnine so danes celo za 20% višje, kakor so bile leta 1928 in posledica tega je, da ima samo postaja Kranj že nad 2 leti 41% zemljišča neoddanega.

Posebno aktualno vprašanje za današnje čase pa je davčno vprašanje. Davčna statistika za tukajšnji okraj izkazuje, da so bila davčna bremena v letu 1931 primerna, za leto 1932 so se odgovarjajoče znižala. V letu 1933 so se z rigoroznejšo davčno prakso pridobinski predpisi dvignili v našem okraju za 22 1/2%. Predlogi za tekoče leto pa so se dvignili za 114% in bo ostalo po dosedanjih ugotovitvah sodeč še vedno 60% viška pridobinskega obdavčenja od lanskega leta. Istočasno z dvigom pridobnine pa se je dvignila tudi zgradarina tako, da so davčna bremena za 90% višja ko v l. 1931.

Minimalne davčne osnove so se izkazale nevdzdržljive, ker so precej višje od splošnega predpisa. Tako n. pr. znaša splošno povišanje ocen v tekočem letu brez industrije v Kranju 35%, a minimalna pa beleži 70% povišanje od lanskega leta. V Trzinu je splošna ocena za 26% višja, a minimalna za 62%. Z minimalno davčno osnovo so prizadeti le šibkejši sloji.

S pavšalno pridobnino je bilo v splošnem obrtnikom ustrezno. Tako je n. pr. 230 obrtnikov 7 občin v škofjeloškem okraju plačalo v lanskem letu ca. 32.000 Din pridobnine, s pavšalizacijo pa plačajo v tekočem letu in to brez dodatkov na pomočnike le Din 28.320—.

Nato je stavil zbornični svetnik Sirc celo vrsto predlogov, kako pomagati gorenjskemu okraju. Vse predloge je zbornični svet soglasno in z odobravanjem odobril.

DOBAVE — PRODAJE

Direkcija drž. rudnika Ugljevik sprejema do 10. januarja ponudbe o dobavi 55 kg suhih barv, 50 kg cinkovega belila, 10 kg kleja, 5 kg kolofonije, 20 kg solne kisline in 25 l špirita, razne žice, podložnih plošč, vreč od jute itd.

Pri Upravi skladišča 1. oddelka Vojnotehničnega zavoda v Sarajevu bodo naslednje licitacije: Dne 11. januarja za dobavo 2000 kom. svetlega kartona, dne 12. januarja za dobavo žebeljev in žice, dne 15. januarja za dobavo usnja.

Pomočnik fin. ministra inž. Nedeljković upokojen

Na drugi seji vlade g. Jevtića je bila sklenjena upokojitev obeh pomočnikov finančnega ministra. S kraljevim ukazom sta bila nato upokojena inž. Stanoje Nedeljković in Vitomir Konstantinović.

Za novega pomočnika finančnega ministra je imenovan dr. Dušan Letica, bivši drž. podtajnik in pomočnik fin. ministra.

Gospodarski krogi Slovenije sprejemajo to vest z zadoščenjem.

Za šefa kabineta finančnega ministra je bil imenovan dr. Jovan Gašić.

Brezuspešna nemško-ruska pogajanja

Nemška vlada se v zadnjem času silno trudi, da zopet doseže večji nemški izvoz v Rusijo, ker je zaradi velikega znižanja nemške izvozne trgovine v Rusijo zelo prizadeta nemška industrija. V zvezi s temi prizadevanji nemške vlade je bila dne 20. t. m. v Berlinu konferenca med Hitlerjem, dr. Schachtom in ruskim berlinskim veleposlanikom. Na konferenci pa ni prišlo do sporazuma, ker je ruski veleposlanik zahteval, da se v bodoče v Rusijo izvoženo blago plačuje v markah, rusko v Nemčijo izvoženo blago pa v tujih devizah, kar pa je dr. Schacht odločno odklonil in zahteval, da se tudi v Nemčijo uvoženo rusko blago plačuje v markah.

Kakšne so plače v Angliji

Angleški listi objavljajo v zadnjem času cele tabele in članke o plačah, ki jih zaslužijo ljudje v Angliji. Iz teh člankov smo posneli nekatere podatke.

Trgovski pomočnik v ženski modni trgovini v boljšem delu mesta prejema letno 150 funtov (34.000 Din) in okoli 75 funtov provizije. Mesečna plača mu tako pride na 4500 Din.

Prodajalke po trgovinah so mnogo slabše plačane in dobijo po 500 Din tedensko. Manekeni dobivajo tudi po en funt na dan (225 Din), toda mnogo dni v letu ne delajo.

Mlad advokat, ki ima dobro pisarno, zasluži do 700.000 Din letno, nekateri starejši zaslužijo tudi več ko 20 milijonov letno, samo da je tako srečnih advokatov zelo malo. Zdravniki zaslužijo še več, in sicer povprečno od 700 do 1.125 tisoč Din; to pa zdravniki v najbolj bogatih delih mesta.

Zelo dobro so plačani sodniki. Najvišji sodnik ima 7200 funtov letne plače (1 in pol milijona Din), apelacijski pa 6450 funtov (1,2 milijona Din).

Predsednik vlade ima le 1 milijon Din plače, Kenterberijski kardinal pa 3 in pol milijona. Tudi župan ima okoli 3 milijone Din. Seveda pa vsi trije silno mnogo izdajo za reprezentacijo.

Uradnica, ki res zna stenografijo, pride na skoraj 50.000 Din letno, trgovski potniki pa na 70.000 Din.

Zelo dobro so plačani novinarji, katerih najnižja tedenska plača znaša okoli 2.200 Din (pri nas morajo s takšno plačo živeti mnogi novinarji tudi ves mesec). Vsak, kdor hoče postati rovinar, pa mora biti tri leta brezplačni praktikant. Starejši novinarji so plačani seveda še znatno bolj, ali ne vzdrže dolgo v poslu, ker ta preveč uničuje živce. (Naši novinarji te resnice ne smejo občutiti.)

Najvišje plače dobivajo seveda voditelji velikih podjetij in nekateri zaslužijo tudi po 5 in več milijonov Din na leto.

Dobro so plačani seveda tudi popularni filmski igralci, vendar pa angleške filmske družbe ne plačujejo tako bajnih vsot ko ameriške.

Angleži so bogat narod in kolonije jim ustvarjajo vedno nova bogastva. Zato so tudi na Angleškem ljudje tako dobro plačani. Ustvarjanje narodnega premoženja je zato edina realna pot k višjim plačam.

**Srečno in uspešno
Novo leto 1935**

želi vsem svojim cenj. posetnikom
in poslovnim prijateljem

Daj-Dam

LJUBLJANA

Denarstvo

Za zboljšanje likvidnosti ljubljanske Mestne hranilnice

Kakor smo že na kratko poročali, je ljubljanski občinski svet sklenil, da po zgledu zagrebške občine z delnim plačilom svojega dolga pri Mestni hranilnici pripomore do njene likvidnosti ter s tem omogoči njeno normalno poslovanje. V ta namen je ljubljanski občinski svet sprejel na svoji seji z dne 21. t. m. te sklepe:

Pri Državni hipotekarni banki v Beogradu naj najame ljubljanska občina posojilo v znesku do 20 milijonov dinarjev v gotovini po obrestni meri, ki ne presega 8% na leto in za dobo 10 let. Pri Hipotekarni banki jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani se naj najame posojilo v znesku do 25 milijonov dinarjev v obliki komunalnih zadolžnic tega zavoda, ki bodo vplačljive v gotovini ali pa tudi s hranilnimi knjižicami Mestne hranilnice ljubljanske.

Pri istem zavodu naj se najame posojilo v enakih oblikah za znesek do 5 milijonov dinarjev, izplačljivih samo v gotovini.

Razpiše naj se dalje 4% obligacijsko posojilo z dobitki v znesku do 15 milijonov dinarjev, vplačljivo do polovice s knjižicami Mestne hranilnice ljubljanske.

Izkupiček iz teh posojil se mora v celoti in izključno uporabiti za delno odplačilo dolgov mestne občine ljubljanske pri Mestni hranilnici v svrhu pomoči vlagateljem in za zboljšanje likvidnosti tega zavoda. Za zaključitev teh posojil so že storjeni potrebni koraki in bodo tako vlagatelji pri Mestni hranilnici že v kratkem lahko prišli do svojega denarja.

Sanacija Mestne hranilnice v Mariboru

V mariborskem gospodarskem življenju se posebno občuti kriza Mestne hranilnice, ki bi morala biti v sedanjem času nekak regulator notranjega denarnega trga. Te naloge pa ne more vršiti, ker le s skrajnim naporom izpolnjuje svoje obveznosti. Vloge so od 131 milijonov leta 1931. padle na 90 milijonov, hipotekna odplačila so malenkostna in tako more hranilnica samo še živoreti. Sedaj se je pokrenila med mariborskimi gospodarskimi krogi akcija, naj bi mestna občina nekaj storila za sanacijo svoje hranilnice. V ta namen naj bi mestna občina storila naslednje: 1. Mestna občina mariborska, ki dolguje Mestni hranilnici 32 milijonov Din, naj vrne vsaj polovico dolga. Zato naj bi najela dolgoročno posojilo pri Hipotekarni banki. 2. Ves denarni promet mestne občine naj bi se vršil izključno po Mestni hranilnici. Vse naložbe in vsi depoziti mestne občine, ki se nahajajo pri tujih denarnih zavodih, naj se nalože pri Mestni hranilnici.

Stanje Narodne banke

Po izkazu z dne 22. decembra se je izpremenilo stanje banke tako-le (vse številke v milijonih Din):

Zlata in devizna podloga se je skupno zmanjšala za 36,4 na 1942,2; samo zlata se je povečala za 1,5 na 1825,8, dočim je devizna padla za 38,2 na 115,9.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, pa so se povečale za 44,5 na 111,0.

Vsota kovane denarja v niki in srebru se je povečala za 23,4 na 242,2.

Posojila so zopet padla. Eskontna so se znižala za 6,1 na 1561,3, lombardna pa za 0,17 na 235,8.

Razna aktiva so se povečala za 19,1 na 343,2.

Obtok bankovcev se je znižal za 30,9 na 4237,9; padle so tudi obveze na pokaz, in sicer za 79,8 na 1215,5.

Obveze z rokom pa so se povečale za 57,2 na 876,8, razna pasiva pa za 98,1 na 414,2.

Skupno kritje se je povečalo od 35,56% na 35,62%, samo zlato pa od 32,78% na 33,48%.

*

Zakaj na mesto guvernerja Narodne banke, se sprašuje »Štampa«, ni prišel človek, ki je to mesto za sebe rezerviral?

Zlate rezerve evropskih emisijskih bank so se letos znižale za 53,8 milijonov švicarskih frankov ter so znašale koncem

Žitna trgovina v letu 1934

Gen. tajnik novosadske borze dr. Branko Petrović je dal dopisniku »Jugoslovanskega Lloydja« zanimive podatke o razvoju naše žitne trgovine v letu 1934. Iz njegove izjave posnemamo.

Stanje žitne trgovine moremo najlažje oceniti, če primerjamo letošnje in lansko trgovino. L. 1933 je vladala popolna stagnacija in žitna trgovina je bila omejena le na notranji promet. Skupno smo pšenice izvozili za samo 15,5 milijonov Din. Bil je to najmanjši izvoz zadnjih 15 let. Zato je od lani ostalo veliko pšenice neprodane. Letošnja žetev je dala po podatkih kmetijskega ministrstva 19,8 milijonov metrskih stotov pšenice, da smo imeli skupno z lanskeletnim ostankom na razpolago okoli 21,5 milijonov stotov. Ker se v državi porabi le okoli 19 milijonov stotov, nam je preostalo za izvoz okoli 2 in pol milijona stotov. Ta višek je bilo treba izvoziti, ker bi drugače pritiskal na cene.

Nade na uspeh londonske žitne konference se žal niso izpolnile in naši izvozniki so se morali sami pobrigati, da spravijo naše žito na tuje trge. To skrb je prevzel Prizad, kateremu je bil tudi posrečilo, da je takoj po žetvi prodal na Češkoslovaško 6000 vagonov in pozneje še 4000 vagonov pšenice. Zaradi doseženega preferenciala je mogel Prizad plačati pšenico po 128 do 131 za blago na vlačilcih v Bački in Baranji in po 131 do 134 za blago na Tisi. V Nemčijo pa je izvozil Prizad 1700 vagonov pšenice, največ iz Srema in Srbije ter plačal to pšenico po 112 do 116, odnosno po 121-50 do 123 Din. Cene, določene za potiško pšenico, niso žal prišle do polnega izraza, ker je Prizad sprejemal samo blago v količini 1000 stotov in ker se je odbilo od cene po 3 do 5 Din za pšenico, ki je bila mešana s profilik pšenico. Cena pšenici, ki je bila namenjena v Češkoslovaško se je pozneje povišala za 2 Din. Skupno je bilo izvožene pšenice na Češkoslovaško 1,170.000 stotov. Upanje je, da izvozimo v Nemčijo še 330.000 stotov. Vođijo se pa tudi pogajanja za izvoz pol milijona stotov pšenice proti preferenčnim ugodnostim v Avstrijo. S tem bi bil skoraj ves višek pšenice prodan v tujino.

Domača trgovina pa dosedaj še vedno ni pokazala večje aktivnosti. Deloma trpe mlinci zaradi nerešenih kreditnih razmer, da nakupujejo pšenico le za sproti. Poleg tega se prodaja samo moka slabše vrste, dočim so mlinci z belo moko naravnost natrpani. (Vojvodinski mlinci nadalje zahtevajo, da se skupni davek na poslovni promet plačuje v vsej državi enako, kar seveda naši mlinci ne morejo odobravati.) Slab notranji promet je vplival tudi na

leta 28.711 milijonov švicarskih frankov, dočim so narasle zlate rezerve U. S. A. za 4076 na 24.879 milijonov švic. frankov.

Po novi italijanski devizni uredbi ne smejo oni, ki potujejo v tujino, imeti s seboj več ko 2000 lir. Izjema velja le za tiste, ki prestopijo mejo v enem mesecu večkrat ali ki stanujejo v obmejnem pasu.

Po zadnjem izkazu Italijanske banke se je njena zlata podloga povišala od 5769,5 na 5800,2 milijonov lir. Povišanje je posledica novih ostrih deviznih predpisov.

Proti nameravanemu 10% davku na dohodke od glavnice, ki ga namerava uvesti rumunski finančni minister Slavescu, je nastal v javnosti silen odpor, ker da je to davek na premoženje, ki bi posebno hudo zadel kmetjsko prebivalstvo.

cene, vendar pa so bile letos cene večje kakor lani in dosti nad svetovno pariteto.

Glede delovanja Prizada se je dr. Petrović izjavil zelo ugodno. Prejšnje tajinstvenosti v delovanju Prizada letos ni bilo več in tudi sodelovanje Prizada z žitnimi tvrdkami je bilo zadovoljivo. Vendar pa žitna trgovina ne uvideva potrebe žitnega monopola, temveč zahteva, da je tudi izvoz žita popolnoma prost in da bi Prizadu pripadli le upravno nadzorni posli. So pa odnosi zasebne žitne trgovine s Prizadom danes zelo dobri.

Glede trgovine z drugimi deželimi pridelki je izjavil dr. Petrović: Položaj na trgu s koruzo je bil zelo ugoden. Žetev je bila kvalitativno in kvantitativno dobra. Tudi cene so se dvignile in zlasti za umetno posušeno koruzo je bilo zanimanje precej veliko.

Trgovina s hmeljem je ponovno oživela in skoraj vseh pridelanih 10.000 metrskih stotov je bilo prodanih. Ostala je morda le ena četrtina pridelka, toda slabše kakovosti. Za prvovrstni hmelj se je plačalo do 4000 Din za 100 kg. Največ se je prodalo hmelja v Češkoslovaško, Nemčijo, Belgijo in Ameriko.

V trgovini s konopljo se opaža zastoj, predvsem vsled zamrzlih terjatev v Nemčiji. Potrebno bi bilo, da bi začeli izdelovati vreče mesto iz jute iz konoplje, da bi se na ta način dvignila domača potrošnja konoplje.

Svoja zanimiva izvajanja je zaključil dr. Petrović z izjavo, da se kljub vsem težkočam vendarle nahajamo na pragu boljše bodočnosti. Zlasti pa je upanje, da se bo doseglo ravnovesje med cenami agrarnih in industrijskih proizvodov, kar je doslej najbolj preprečevalo ozdravljenje našega gospodarskega življenja.

Mednarodna svečanost narodnih plesov v Londonu

V Londonu bo v dneh od 15. do 20. julija 1935 mednarodna svečanost narodnih plesov pod pokroviteljstvom Njegovega Velikanstva kralja. Angleško poslanstvo v Beogradu je povabilo v imenu svoje vlade našo vladu k udeležbi pri teh prireditvah. Že danes je prijavljenih iz Jugoslavije nekaj skupin, ki bodo nastopile v Londonu z našimi narodnimi plesi.

Konkurzi in prisilne poravnave

Odpravljen je konkurz o premoženju Mice Križanec, ker ni kritja za stroške postopanja.

Potrjena je poravnava tvorničarja pohištva in stavbenih del Franceta Izgorška v Šmartnem pri Litiji.

Dobave-licitacije

Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 4. januarja ponudbe o dobavi 300 žicovodnih koles in 1.450 kg jekla.

Strojni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 6. januarja ponudbe o dobavi električnega materiala.

Direkcija drž. železnice v Subotici sprejema do 3. januarja ponudbe o dobavi raznega pisarniškega materiala; do 5. januarja pa o dobavi 6 akumulatorskih baterij.

Dne 2. januarja bo pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo 10.000 kg masti, 1600 kg kave, 2000 kg praženega ječmena, 600 kg paprike in 260 kg čaja.

Pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 3. januarja za dobavo 7000 kg konjske žime; dne 28. januarja za dobavo 100 gumijastih blazin in drugega gumijastega materiala; dne 30. januarja za dobavo 100 kilogramov gutaperče, 1000 m gumiranega platna; dne 1. februarja za dobavo 1000 m batista, 1000 m jodoform obvez, 500 flanelastih obvez; dne 4. februarja za dobavo 10 kg svile; dne 6. februarja za dobavo 3000 ščetk za umivanje rok, 200 vreten sukanca itd.

Kantina v vojašnici Kralja Petra I. v Ljubljani se odda v zakup z ofertno licitacijo dne 2. januarja. — (Pogoji so na vpogled pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.)

(Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.)

Razpisane so te ofertne licitacije:

Dne 1. januarja pri Minerski komandi v Kumboru za dobavo 1600 m verig.

Dne 21. januarja pri Upravi smodnišnice v Kamniku za dobavo 200.000 kg amonijevega solitra.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.)

Dne 10. januarja pri ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu pismena licitacija za dobavo 200.000 kg plinskega olja.

dne 10. januarja pri Dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani za dobavo mesa, mleka in žemelj za čas od 10. januarja do 10. aprila 1935;

dne 10. januarja 1935 pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu za dobavo mrtvaške opreme.

(Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.)

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 10. januarja ponudbe o dobavi jedilnega orodja, namiznih prtov ter razne namizne posode; do 13. januarja o dobavi 35 ton domačega premoga, 1 tone inozemskega premoga, 1 tone topilniškega koksa in 600 kg lesnega oglja ter o dobavi signalnih svetilk, kavčuka, azbesta, usnja, bombaža, konoplje, cementa, šamote itd.; do 14. januarja pa o dobavi 90 kg vijakov.

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 10. januarja ponudbe o dobavi armatur, 80 klingerit-stekel, 475 sadnih sadik, 1000 kg cilindrskega olja, 50 plošč angleške pločevine, 40 termometrov in 2 kopalnih kadi.

Direkcija drž. rudnika Vrdnik sprejema do 10. januarja ponudbe o dobavi 100 kg bele kovine za ležaje.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

**Srečno in veselo
Novo leto želi**

Ant. Krisper Coloniale - Ljubljana

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe — Veleprajarna kave — Milni za di-
šave — Zaloge špirita, raznega žganja in konjaka — Mineralne vode

Zaradi praznika v torek izide
prihodnja številka »Trgovskega
lista« šele v četrtek, dne 3. janu-
arja 1935.

Iz trgovinskega registra

Vpisale so se nastopne tvrdke:

Industrija platnenih izdelkov, d. d. v
Jaršah. Obratni predmet med drugim: iz-
delovanje tekstilnih, posebno platnenih iz-
delkov vsake vrste, nakup tega blaga in
prevzem obstoječe tvrdke »Industrija plat-
nenih izdelkov, družba z o. z. v Jaršah«
z vsemi aktivami in pasivami. Ustanovni
občni zbor je bil dne 6. oktobra. Delniška
glavnica znaša 10.000.000 Din, ki je raz-
deljena na 10.000 delnic po 1000 Din, gla-
sečih se na prinosca. Svoje objave priob-
čuje družba v »Službenem listu Dravske
banovine«. — Tvrdko podpisujeta dva
upravna svetnika ali en upravni svetnik
in en prokurist ali dva prokurista. — Čla-
ni upravnega sveta so: dr. Hugo Robič,
primarij v Mariboru, Alojzij Pintar, trgo-
vec v Ljubljani, Johann Kluge, tvorničar,
Oberaltstadt, CSR, Avgust Tosti, bančni
ravnatelj v Ljubljani, Ervin Regenhart,
tvorničar, Freiwaldau, CSR, ing. Robert
Sieg, tvorničar, Mähr. Schönberg, CSR, in
dr. Friderik Luckmann, odvetnik v Ljub-
ljani.

Kajfež Anton, prodaja alkoholnih pijač
na debelo, Kočevje.

Josip Aškerc, trgovina z govejo živino,
prašiči, konji in ovci, Tevče št. 31, srez
Laško.

Vpisale so se izpremembe in dodatki
pri teh tvrdkah:

Jugostroj, družba z o. z., Kranj. — Vpiše
se poslovodkinja Mara Petrič, kontoristi-
nja v Kranju.

Združene papirnice Vevče, Goričane in
Medvode, d. d. v Ljubljani. Izbrise se član
upravnega sveta Fran Bonač, vpiše pa
član upravnega sveta Hanuš Krofta, ravnatelj
Ljubljanske kreditne banke.

Mariborski parni mlin Karl Scherbaum
& sinovi. Obratni predmet: Parni mlin,
parna pekarna in trgovina z deželnimi
pridelki. Izbrise se prokura, podeljena
Antonju Skubeju. Izstopil je iz družbe jav-
ni družabnik dr. Fric Scherbaum. Odslej
samoimietnik Gustav Scherbaum.

Združene tvornice perila Ambrožič &
Saboty, družba z o. z., Maribor. Družba
se je razdružila in prešla v likvidacijo.
Likvidator Miroslav Ambrožič, hišni po-
sestnik v Mariboru.

Izbrisala se je nastopna tvrdka:
Josef Kaučič, trgovina z mešanim bla-
gom, Maribor — zaradi prestanka obrata.

»Službeni list«

kf. banske uprave Dravske banovine z
dne 29. decembra objavlja: Uredbo o višini,
vibranju in kontroli pri pobiranju bano-
vinske trošarine na vino in žganje —
Uredbo o invalidnim osebam, ki so se
ponesrečile v javni varnostni službi —
Uredbo o olajšavah glede izterjavanja po-
vrčila škode, povzročene z gozdnimi kaz-
nivimi dejanji v drž. gozdovih, in o pospe-
ševanju gozdnega gospodarstva — Ukini-
tev zapornic na cestnih prehodih — Na-
redbo o obveznem nedeljskem počitku
brivskih, frizerskih in obrtnih obratoval-
nic za negovanje telesa v okolišju mesta
Ljubljane — Razne razglase sodišč in ura-
dov ter razne druge objave.

Za vinski sejem in razstavo,

ki bo dne 3. januarja 1935 v Ivanjkovcih,
je prijavljeno blizu 1500 hl vina letnika
1934 in nad 200 hl vina iz letnikov 1931,
1932 in 1933. Vina so iz najboljših vrhov
Ormoško-ljutomerskega vinarskega okoliša.
Cene, ki se zahtevajo, so največ 6-7 Din,
le za nekatere vrste so nekoliko višje.

Čuvajmo Jugoslavijo!

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno proučilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca izpremenljiva;
promet Din 1.900.540'55.

Vsled božičnih praznikov sta se v tem
tednu vršila le dva borzna sestanka, na
katerih je bil dosežen skupni devizni pro-
met v višini 1.901 tisoč dinarjev.

Narodna banka je posredovala v Am-
sterdamu in Curihu, katerih je dala v vi-
šini dosedanjih dnevnih deviznih kontin-
gentov na razpolago. Skupni intervencij-
ski zaključki znašajo Din 50.000'—.

Napram zadnjemu tednu so bili v teko-
čem borznem tednu perfekturni v posa-
meznih devizah tile zaključki:

Devize: Amsterdam minuli teden (53),
tekoči teden 43, (vse v tisočih dinarjev),
Berlin (12) 2, Din. deviza (326) 135 avstr.
priv. kliring, Dunaj (606) 643 priv. kli-
ring, Curih (65) 25, London (1353) 345
inkl. priv. kliring, Madrid (179) —, New
York (780) 451, Pariz (130) 181, Solun
(15) 40 boni, Trst (190) 33, Varšava (5) —,
Stockholm (—) 3.

Po gornji prometni razpredelnici je naj-
občutnejše nazadoval promet v angleškem
privatnem kliringu, čigar skupni zaključ-
ki v tem tednu znašajo več kot en milijon
dinarjev manj nego v preteklem tednu.
Nasprotno pa je porasel privatni klirinški
devizni promet v avstrijskih šilingih za
Din 40.000'— in v grških bonih za Din
25'000'—; medtem ko je bilo dinarske de-
vize zaključeno v avstrijskem privatnem
kliringu za 191 tisoč dinarjev manj ko v
zadnjem tednu. V španskem privatnem
kliringu takrat ni bilo zaključkov in prav-
tako ne v madjarskem. Od ostalih deviz
izkazuje še največji padec prometa deviza
New York, in sicer za celih 329 tisoč di-
narjev.

Na prvem borznem sestanku tekočega
tedna dne 27. t. m. je bil dosežen skupen
devizni promet Din 1.334.883'55, na več-
ravnem pa Din 565.657'— in so v čet-
rtak prevladovali zaključki v devizah New
York in London, a v petek (28. t. m.) av-
strijski šilingi, ki so bili na oba borzna
dneva zaključevani na dosednji bazi Din
8'10 do Din 8'20. Drugih notic privatnih
kliringov ni bilo.

Temeljem spodnje devizne tečajnice so
ostali neizpremenjeni: Curih, Amsterdam,
Berlin in New York, dočim so oslabei
tečaji Londona za 0'16 poena, Prage za
0'28 poena in Trsta za 0'11 poena. Na-
sprotno pa se je v tem času okreplil tečaj
Bruslja za 0'27 poena in Pariza za 0'02
poena. Curih je beležil na bazi Din 1105'85
za denar in Din 1111'35 za blago. Notic
ostalih deviz ni bilo.

	27. dec. 1934	28. dec. 1934
	najnižji	najvišji
	Din	Din
Amsterdam	2309'63	2320'99
Berlin	1366'60	1377'40
Bruselj	800'10	804'04
Curih	1105'85	1111'35
London	168'31	169'91
New York	3385'28	3413'54
Pariz	225'35	226'47
Praga	142'74	143'60
Trst	291'69	294'09

Efektno tržišče

Tendenca stalna.

Položaj na tukajšnjem efektnem tržišču
se tudi v tem tednu ni nič izpremenil.

Na včerajšnjem in predvčerajšnjem
borznem sestanku ni bilo notic, niti banč-
nih niti industrijskih papirjev, dočim so
bili v državnih vrednotah doseženi tile
tečaji (prva številka znači povpraševanje,
druga pa ponudbo):

7% investicijsko posojilo 27. in 28. t. m.
Din 70'— do Din 71'—, 7% Blairovo po-
sojilo 27. t. m. Din 55'— do Din 57'—,
28. t. m. 56'— do Din 57'—, 8% Blairovo
posojilo 27. in 28. t. m. Din 63'— do 64'—,
Seligmanove obveznice 27. in 28. t. m.
Din 64'— povpraševanje, ponudba 27. t.

m. Din 66'—, 28. t. m. brez blaga. Agrar-
ne obveznice 27. in 28. t. m. Din 40'— do
Din 41'—, Begluške obveznice 27. in 28.
t. m. Din 56'— do Din 57'—. Vojna škoda
povpraševanje 27. in 28. t. m. Din 336'—,
ponudba pa 27. t. m. Din 338'— a 28. t. m.
Din 337'—. Prometa ni bilo.

Žitno tržišče

Tendenca še vedno mirna.

Cene časa primerno suhe koruze in
moke so ostale povsem brez izprememb,
med tem ko se je umetno sušena koruza
v tem tednu podražila za Din 2'— pri
100 kg in pšenica vseh provenienc pa za
Din 1'— pri 100 kg. Zaključkov ni bilo.

Lesno tržišče

Tendenca neizpremenjena mlačna.

Koncem tekočega leta opazamo, da se
je preteklo leto gibala naša lesna izvozna
trgovina v povsem druge smeri kakor pa
prejšnja leta. Vsled vpeljave zvišane ita-
lijanske carine je naše slovensko tržišče
izgubilo Gorenjo Italijo. Kajti pri nas je
zaostajalo vse ono blago, katerega stalni
odjemalec je bila baš Gorenja Italija.
Predvsem se letos ni moglo prodati tra-
mov debelejših dimenzij, dalje smrekovih
desk v I., II., III. kakovosti, in sicer tako
neobrobljenih kot obrobjenih ter končno
sploh bukovine. Naše tržišče se je moralo
le bolj držati izvoza skozi Sušak, in to v
Spodnjo Italijo ter v luke Sredozemskega
morja. Vsled tega se je oddajal le les, ki
ga zahtevajo slednje omenjena tržišča.

V tramovju so se letos lahko še precej
dobro plasirali trami tanjših dimenzij, oso-
bito filerji (tramiči). V rezanem lesu pa
III. in IV., paralelno rezano blago. Vsled
kontingentiranja je vladal v testonih po-
popoln zastoj, in tudi produkcija testonov
je popolnoma popustila.

V drvah se je letos kljub majhnim za-
logam in predvsem zbog mile zime razme-
roma le malo izvažalo.

Položaj na tržišču z ogljem je pa bil
letos še dokaj zadovoljiv in tudi cene so
se dosegle zadosti primerne.

Povpraševanja:

Nujno se iščejo trami od 3/3 cole naprej,
in sicer proti takojšnjemu plačilu.

Doma in po svetu

Nj. Vel. kraljica Marija je darovala 10
tisoč Din glavnemu odboru jugoslovanske
zveze za zaščito otrok.

Skupina francoskih bojnikov pride
koncem tega meseca v Ljubljano, kjer po-
loži venec na grob neznane Napoleono-
vega vojaka. Iz Ljubljane odpotuje v Beo-
grad in nato na Oplenac, kjer se pokloni
spominu velikega kralja.

Novi prometni minister dr. Vujić je po-
pravil krivico, ki se je storila železničar-
jem in odredil, da se računajo režijske
karte železničarjev zopet po stari ceni, to
je po prejšnji 10odstotni tarifi. Obenem je
tudi vrnil železniškim upokojencem pra-
vico do režijskih kart.

Seje upravnega odbora Glavne zveze
srbskih kmetijskih zadrug, katere pred-
sednik je sedanji kmetijski minister dr.
Janković, se je udeležil tudi ministrski
predsednik Jevtić in bil na seji nad eno
uro.

V generalne konzulate so povišani naši
konzulati v Bratislavi, Lille-u, Reki, Grad-
cu in Carigradu.

Po podatkih banske uprave so napravile
letos v Sloveniji na poljih povodnji 7-5 mi-
lijonov Din škode, toča in nevihte pa za
13'5 milijonov Din.

Beograjski založnik Geca Kohn je izdal
letos 183 knjig. Za prihodnje leto napo-
veduje enako veliko število novih knjig.

General Weygand, vrhovni poveljnik
francoske vojske, je bil zaradi visoke sta-
rosti upokojen. Za njegovega naslednika
bo imenovan general Gamelin, šef gene-
ralnega štaba.

Grška vlada je naročila v Angliji dva
nova torpedna rušilca.

3. angleški huzarski polk ne bo imel
več konjev. Vsak vojak dobi svoje motor-
no kolo. Tudi strojnice, ki jih bo imel polk
27, bodo na motornih kolesih.

Ameriško vojno ministrstvo je sklenilo
pospešeno nabaviti 900 letal, ki bodo takoj
izročena vojski.

Italijo je obiskalo v prvih 10 mesecih
t. l. 2.788.145 tujih turistov. V l. 1933 je
bilo v Italijo le 2.528.308 tujih turistov,
l. 1931 pa celo samo 2.186.305.

Bilanca Citročnovih podjetij izkazuje
2.135 milijonov frankov pasiv in 1.995 mi-
lijonov frankov aktiv. Po 3. januarju se
bo delo v podjetjih najbrže obnovilo.

Motor je eksplodiral na italijanski pod-
mornici »Fratelli Bandiera« v pomorskem
arzenalu pri Tržiču. Od eksplozije so bili
ubiti 1 podoficir, 3 mornarji, 9 mož po-
sadke in 2 oficirja pa so bili težko ra-
njeni.

Turški parlament je zaključil svoje za-
sedanje in bo v kratkem razpuščen, nato
pa razpisane nove volitve.

Afganska vlada je izdala naredbo, da se
morejo poročiti samo oni, ki dokažejo, da
so plačali vse davke.

Japonska vlada je vnesla v novi prora-
čun postavko 200.000 jen za organizacijo
podobnega posvetovalnega odbora, kakor
ga ima Ruzevelt v svojem »trustu možgan«.

Na Filipinih so odkrili velika ležišča
kromove rude, ki je Združene države Sev.
Amerike nimajo. Listi pišejo, da je ver-
jetno, da vsled tega Amerika obdrži Fi-
lipine.

Vojna obveznost za žene bo uvedena
v Turčiji. Žene se bodo uporabljale po nji-
hovih sposobnostih.

Rumunski izvoz na Bližnji vzhod je v
zadnjem času stalno večji in je že prekosil
izvoz v najbolj ugodnih letih. Zlasti se je
povečal izvoz ovc.

5 milijard litrov piva so spili v U. S. A.
v enem letu po odpravi prohibicije.

Veliko nizozemsko letalo, ki je dobilo
na poletu London—Melbourne prvo na-
grado, se je ponesrečilo v Sirijski puščavi.
V letalu je udarila strela. Vseh 7 potnikov
in mož posadke je našlo smrt v plamenih.

Božična kronika je bila tudi letos zelo
žalostna. Le nekaj vesti še, poleg že ob-
javljenih v prejšnji številki. Pri Amster-
damu je padel v prekop avtobus. Pet oseb
je utonilo. — Lokomotiva, ki je vozila de-
lavski vlak, je eksplodirala v Zapadni Vir-
giniji. 13 delavcev je bilo ubitih, nad 30
hudo ranjenih. — V višini Viga se je po-
topil španski parnik z vso posadko. — Med
božičnimi prazniki je bilo v U. S. A. 26
ubojev, 12 oseb je utonilo, 7 letal se je
razbilo, prometne nesreče pa so zahtevale
88 človeških življenj. V Angliji je bilo
vsled prometnih nesreč ubitih 18 ljudi.

Anglija še ne sprejme zlate valute

V angleškem parlamentu je govoril
angleški finančni minister Chamberlain
o angleški valutni politiki in med drugim
dejal naslednje: Bolj kakor drugi smo pre-
pričani o koristnosti skupne mednarodne
valutne stabilizacije. Upamo tudi, da bomo
ta cilj dosegli in s svoje strani smo v ta
namen tudi stabilizirali v okviru šterlin-
škega bloka funt. V sedanjem času pa
zavzemamo posebno stališče med dolarjem
in zlatim blokom in dolarjem, ki je sedaj
zopet vezan na rumeno kovino. Težkoča je
v tem, ker ni nikakršne harmonije
med dolarjem in frankom. Ker te harmo-
nije ni, je funt stalno pod pritiskom med
dolarjem in frankom. Zato pa ima funt
svobodo, da koleba enkrat v ta, enkrat v
drugi pravec. S prehodom na zlato veljavo
pa bi izgubil funt to svobodo.

SLOVENIA-TRANSPORT

LJUBLJANA - TELEFON 27-18

ocarinenje

uvoznega in izvoznega blaga po svojem car. posr. I. Kladniku, viš. car. insp. v p. — revizije deklaracij — carinske reklamacije — rekurzi — carinsko-tarifne informacije itd.

Statistika zavarovalnic v Jugoslaviji

Po podatkih Vladimirja Rosenberga v »Privrednem pregledu« je bilo v Jugoslaviji l. 1934 24 zavarovalnic, od katerih je bilo 14 domačih in 10 tujih s skupno 33 podružnicami. Od skupne bilančne vsote vseh zavarovalnic v višini 1184 milijonov Din je odpadlo na domače 718 milijonov ali 61%. Domače zavarovalnice so zlasti delovale v elementarnem, tuje pa v življenjskem (kot bolj plodonosnem) zavarovanju.

Od tujih zavarovalnic so najbolj zaposlene italijanske, čeprav sta le 2 podružnici italijanski. 46% vseh poslov odpade na ti italijanski podružnici. Od drugih tujih so 3 avstrijske, 2 francoski, 2 angleški in 1 švicarska.

Glavnica vseh zavarovalnic znaša 61,4, zakonsko določeni rezervni fond 14,2, drugi fond 831 milijonov Din.

Dohodki od premij so pri vseh zavarovalnicah dosegli v l. 1933 345 milijonov Din, od katere vsote so izplačale zavarovalnice 46 milijonov za škode, 29 milijonov za življenjsko zavarovanje in 57 milijonov za izplačane police. Domače zavarovalnice so izkazale 91 milijona dobička, tuje, ki imajo plodonosnejše posle, pa 2,9 milijona izgube. Domače so izplačale povprečno 10% dividende, tuje pa nič.

Radio-Ljubljana

Nedelja, dne 30. dec.: 7.30: Kmetijska kemija s posebnim ozirom na njen zgodovinski razvoj (ing. Pahor Bogdan) — 8.00: Reprodue. klavirski solist. koncert — 8.20: Poročila — 8.30: Orgelski koncert, g. Blaž Arnič — 9.00: Versko predavanje (prior Valerian Učak) — 9.15: Prenos iz frančiškanske cerkve — 9.45: Alford: Glasbena suita (plošče) — 10.00: Kaj je javna borza dela (Delavska zbornica) — 10.20: Radijski orkester; vmes slovenske narodne z orkestrom, pojo Skele, Banovec, Jug — 11.40: Mladinska ura (Avgusta Danilova) — 12.00: Cas, Radijski orkester (po željah) — 16.00: Kjer ljubezen, tam Bog, zvočna igra (po povesti Leva Tolstega priredil Fr. Milčinski) — 17.00: Radijski orkester — 19.30: Nac. ura: Dum Ivo Stojanović (prenos iz Beograda) — 20.00: Cas, jedilni list, program za ponedeljek — 20.10: Radijski orkester, vmes vokalni koncert Roberta Primožica — 21.30: Harmonikarja Kovač in Kokalj igrata narodne — 22.00: Cas, poročila — 22.20: Operetni venčki na ploščah. Ponedeljek, dne 31. dec.: 12.15: Operne uverture na ploščah — 12.50: Poročila — 13.00: Zbor praških učiteljev na ploščah — 18.00: Preseljevanje narodov v sedanji dobi (ing. Ferdo Lupša) — 18.20: Božične pesmi

na ploščah — 18.30: Godba na pihala društva »Sora« — 19.30: Nac. ura: Leto 1934 v politiki (iz Beograda) — 20.00: Cas, jedilni list, program za torek — 20.10: Peter večer, vmes opereta »Sreča pred vratci«; Cas in poročila — 23.45: Novoletni pozdrav, dr. Janko Tavzes — 24.00: Od Urala do Triglava (plošče).

Torek, dne 1. jan.: 9.00: Za vsakega nekaj (plošče) — 9.40: Versko predavanje (škof dr. Gregor Rožman) — 10.00: Prenos iz stolnice — 11.00: Radijski orkester — 13.00: Cas, Radijski orkester — 16.00: Mandolinistični sekstet, vmes ksifon solo in harmonika solo, g. Stanko — 19.30: Nac. ura: Gospodarska vprašanja (iz Beograda) — 20.00: Cas, jedilni list, program za sredo — 20.10: Božič v orgelski glasbi, izvaja Mgn. Stanko Premrl — 21.00: Ljudske božične v ženskem tercetu — 21.30: Cas, poročila — 21.50: Radijski orkester — 22.30: Angleške plošče.

Sreda, dne 2. jan.: 12.15: Operne arije na ploščah — 12.50: Poročila — 13.00: Cas, glasbene slike na ploščah — 18.00: Plošče po željah — 18.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj) — 19.00: O nalogah našega sokolstva v novem letu (J. Pohare) — 19.20: Cas, jedilni list, program za četrtek — 19.30: Nac. ura: Smrt Carja Dušana (iz Beograda) — 20.00: Ura francoskih impresionistov, klavir solo gđ. Jadviga Požnelova — 20.45: Vokalni koncert ge. Zlate Gjunjenac, operne primadone — 21.20: Narodne s harmoniko, pojeta gg. Janko in Banovec, harmoniko igra g. Stanko — 22.00: Cas, poročila — 22.15: Radijski orkester — 23.00: Esperanto: Naše jaslice (Jože Kozlevčar).

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Sobota, dne 29. decembra: **Matiček se ženi.** Red B.
Nedelja, dne 30. decembra: **Gugalnica.** Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.
Ponedeljek, dne 31. decembra ob 21. uri: **Kulturna prireditev v Črni mlaki.** — Izven. — Znižane cene od 24 Din navzdol.
Torek, dne 1. januarja ob 15.: **Peterčkove poslednje sanje.** — Mladinska predstava — Izven. — Znižane cene od 24 Din navzdol.
Ob 20.: **Waterloo.** — Izven. — Znižane cene od 24 Din navzdol.

Opera, začetek ob 20.

Sobota, dne 29. decembra: **Štirje grobijani.** Red C.
Nedelja, dne 30. decembra ob 15.: **Izgubljeni valček.** — Izven. — Znižane cene od 30 Din navzdol.
Ob 20.: **Hoffmannove pripovedke.** — Izven. — Znižane cene od 30 Din navzdol.
Ponedeljek, dne 31. decembra ob 21.: **Pribelem konjičku.** — Opereta. Znižane cene od 36 Din navzdol.
Torek, dne 1. januarja ob 15.: **Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron.** — Izven. — Znižane cene od 30 Din navzdol.
Ob 20.: **Ples v Savoju.** — Izven. — Cene od 36 Din navzdol.

Srečno in veselo
Novo leto 1935

T. EGER

LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 2

Manufaktura Srečno in veselo Novo leto 1935 želi

VINKO SAVNIK

Galanterija BLED / RADOVLJICA / JESENICE

Srečno in veselo
Novo leto 1935

želi svojim cenj. odjemalcem

JOSIP TURK
NOVO MESTO

Srečno in veselo novo leto želi

VELETRGOVINA

Ludovik Kuharič, Ormož

Vsem cenj. odjemalcem in poslovnim prijateljem želim prav srečno
Novo leto in mnogo poslovnega uspeha v prihodnjem letu

JOS. BENKO

TOVARNA MESNIH IZDELKOV
MURSKA SOBOTA

Joško VEBER

veletrgovec

Škofja Loka - kolodvor

vošči vsem svojim cenj. odjemalcem
srečno in veselo Novo leto 1935

Srečno in veselo Novo leto 1935 želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

Rado Pregrad

industrija umetnih cvetic
Podčetrtek, Dravska banovina

Ivan Jelačin - Ljubljana

veletrgovina s kolonijalnim in špecerijskim blagom

želi svojim gg. odjemalcem

srečno Novo leto 1935

Srečno in uspešno
Novo leto 1935 želi
svojim cenj. odjemalcem

Ivan Zupančič
izdelovatelj metelj

LJUBLJANA
Kersnikova ul. št. 3

SPEDICIJSKO
PODJETJE

R. RANZINGER

LJUBLJANA

Srečno in veselo
Novo leto 1935!

Knjigoveznica, kartonaža
in galanterijska delavnica

Matija Šifrer

Ljubljana
Vegova ulica 6

Srečno in veselo Novo leto 1935

žele sledeče tvrdke:

SINGER šivalni stroji D. D.	Štefan Mencinger II Ljubljana Šmartinska cesta 10	ŠPEDICIJA IN POSREDNIŠTVO TURK LJUBLJANA MASARYKOVA C. 9	Bogdan Žilič trgovina z železnino, porcelanom in steklenino Ljubljana	Srečno novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem tvrdka L. KNEZ LJUBLJANA
Srečno in veselo Novo leto želi ke. dvoeni dobavitelj Anton Verbič Delikatesa in špecerija Ljubljana STRITARJEVA ULICA	M. ROJC prevoznništvo III Ljubljana Tyrševa cesta 29	Tvoonica „Bakula“ in stukaturnega testja Josip R. Puh LJUBLJANA GRADAŠKA 22 Zaloga parketov in strešne lepenske	H. Skala Ljubljana Micje 4	Srečno in veselo Novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem OSVALD DOBEIC veletrgovina galanterije in pletenin Ljubljana Pred Škofijo 15

Srečno in veselo Novo leto 1935

želi vsem svojim cenj. odjemalcem in prijateljem

zdravilišče Slatina Radenci

Vinko Kukovec stavbeno podjetje, tesarski mojster, trgovina z lesom in parna žaga CELJE-LAVA	Fr. Gorjanc Lesna industrija Deželni pridelki Eksport-Import KRANJ	Vesna-Akumulator Maribor Domač izdelek Avto-, Radio-, Telefonbaterije itd. z garancijo Ing. I. & E. Domicelj	Srečno Novo leto želi vsem cenje- nim naročnikom Franc Rebernik pleskarstvo in ličarstvo Ljubljana Komenskega ul. 22 Telefon štev. 31-77	Srečno in uspešno Novo leto 1935 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem PAVEL BAUERHEIM trgovina z mešanim blagom Hrastnik
Srečno in veselo Novo leto 1935 želi vsem svojim cenj. odjemalcem ELEKTROTVRDKA A. VERBAJS LJUBLJANA Gospodarska cesta št. 13	T. MENCINGER Ljubljana Sv. Petra cesta	Srečno in veselo Novo leto 1935 želi tvrdka SNOJ & URBANČIČ PTUJ	Srečno in veselo Novo leto 1935 želi Matej Orehek modna trgovina, eksport „ORO“-čevljev ročnega izdelka LJUBLJANA KOLODVORSKA ULICA ŠTEV. 26	Srečno in veselo Novo leto 1935 želi vsem svojim cenjenim od- jemalcem PODIJETJE ZA TEHNIČNE IN ELEKTROTEHNIČNE NAPRAVE Slavko KOLAR LJUBLJANA Tyrševa cesta 22
Srečno in veselo NOVO LETO 1935 želi vsem cenjenim odjemalcem J. ROZMAN izdelava in eksport pristnih kranjskih klobas LJUBLJANA SV. PETRA CESTA ŠTEV. 83	Srečno in veselo Novo leto 1935 želi B. KOREN PREJE STERK CRNOMELJ	Srečno in veselo Novo leto 1935 želi Čeh Franc TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM Murska Sobota	Srečno in uspešno Novo leto 1935 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem BISER INDUSTRIJA GUMBOV KAMNIK	Srečno in veselo Novo leto 1935 želi STRGULEC PAVEL PRVA LJUBLJANSKA TVOR- NICA VSEH VRST ŽELEZNIH POSTELJ IN ŽIČNIH POSTELJINIH VLOŽKOV LJUBLJANA GOSPODARSKA CESTA 13 (K O L I Z E I)

Srečno novo leto 1935 želi vsem

Mestna hranilnica ljubljanska

Nove vloge

vložene po 1. I. 1933, izplačuje vedno brez vseh omejitev ter jih obrestuje po 4—5%

»SLADKOR«

DRUŽBA Z O. Z.
LJUBLJANA — TYRŠEVA C. 1
(PALAČA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE)
želi vsem svojim p. n. odjemalcem
srečno in veselo Novo leto 1935

Srečno in veselo Novo leto
1935

želi umetna knjižgozrnica

Stane Cgrinc
Ljubljana, Novi trg (vhod Breg štev. 1)

Srečno in uspešno Novo leto 1935
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Vinko Podobnik

trgovina s premogom in drvni
Ljubljana, Tržaška česta št. 16

Srečno in veselo Novo leto 1935

Čemažar Josip

umetni zavod za litografijo
Ljubljana, Igriška 6

Srečno in veselo Novo leto 1935
želi trgovska in pokopališka vrtnarija

PAVEL in Marija Šimenc

Ljubljana, Sv. Petra cesta 33
telefon štev. 26-54 — SV. KRIŽ 33, telefon štev. 27-89

Srečno in veselo Novo leto 1935

Stavbno in umetno mizarstvo

A. ROJINA & Co.,

Slomškova ul. LJUBLJANA Kolodvorska ul.

Vsem cenjenim odjemalcem
se zahvaljujem želeč jim
srečno in veselo Novo leto

1935

Jernej Jelenič

tovarna vinskega in špiritovega kisa
Ljubljana, Stari pot 1

Srečno in veselo Novo leto 1935

I. Hlebš družba Ljubljana

Cankarjevo nabrežje 21, Mestni trg 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Srečno in veselo Novo leto 1935
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Karl Prelog

Gosposka ul. 3 LJUBLJANA Dvorni trg 3

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
ŽELI SVOJIM ODJEMALCEM

tovarna milnih, pralnih ter čistilnih praškov in kristalne
sode znamke

„ZORA“

DOLNIČAR & RICHTER V LJUBLJANI

Srečno in veselo Novo leto želi

Žitnik Rudolf

splošno kleparstvo, inštalacija strelovodov, „Conco“-izolacije
Ljubljana, Ambrožev trg 9 - Telefon 31-46

**KAVARNA „EVROPA“
V LJUBLJANI**

Anton in Terezija Tonejc

Cenjenim gostom in prijateljem

srečno Novo leto!

Srečno in veselo Novo leto 1935 želi vsem
cenjenim odjemalcem veletrgovina usnja

Brata Moskovič, Ljubljana

Priporoča svojo veliko zalogo spodnjega in gornjega usnja po
najnižjih dnevnih cenah. — Vse strojarske maščobe, fištran in
degras kakor strojilo (ekstrakti) ter usnjarske kemikalije vedno
na zalogi Telefon 2515

**ANTON STACUL
Ljubljana**

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

srečno in veselo Novo leto 1935

Srečno in veselo
Novo leto 1935

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Pipan & Cie.

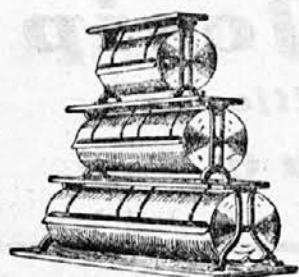
kem. komercialna družba z o. z. LJUBLJANA

Mnogo poslovnih uspehov v letu 1935 želimo vsem našim cenjenim odjemalcem

GREGORC & Ko.
LJUBLJANA - VOŠNJAKOVA ULICA

veletrgovina špecerijskega, kolonijalnega blaga, raznega žganja in špirta ter velepražarna za kavo

Mariborska tiskarna d. d.
v Mariboru

želi odjemalcem ovojnega papirja
SREČNO NOVO LETO 1935

Vsem cenj. odjemalcem
želi
srečnejše in udobnejše
NOVO LETO 1935

JOSIP KOBE
NOVO MESTO
skladišče petroleja Standard V.O.C.

Srečno in uspešno novo leto 1935
žele

ZEDINJENE TOVARNE STERLA
D. D.
HRASTNIK

Vsem cenjenim odjemalcem se zahvaljujemo
želeč jim srečno in veselo novo leto 1935

„JUGOČESKA“
Jugoslovansko-češka tekstilna industrija d. d.
KRANJ

Srečno in veselo novo leto 1935 želi

L. MIKUŠ

Ljubljana, Mestni trg 15

Ustanovljeno l. 1839

Dežniki

Na malo!

Na veliko!

Srečno novo leto 1935 želi

Fran Ks. LEŠNIK

MARIBOR

GLAVNI RAZPECEVALEC

MAGGI-jevih in Bensdorp-izdelkov
ZA KRALJEVINO JUGOSLAVIJO

S

rečno in veselo novo leto
žellmo vsem našim cenjenim strankam

Persil-družba **Z O. Z.**
CELJE

Srečno in veselo novo leto
1935

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

SCHMITT F.M.
LJUBLJANA

Vsem cenj. odjemalcem in naročnikom iz
trgovskih, industrijskih in obrtnih krogov

Srečno
Novo leto!

Učiteljska tiskarna in knjigarna
V LJUBLJANI

Srečno in veselo novo leto 1935
žell vsem svojim cenjenim odjemalcem

MERCINA & DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
Liubljana, Kolodvorska ulica št. 8

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slovenijo
vseh izdelkov tovarne za dokumentni in kartni papir

BRATJE PIATNIK — RADEČE

Srečno in veselo
**NOVO LETO
1935**

vsem odjemalcem
mojih domačih
proizvodov

„ADRIA“
COLONIALE

FILIP SIBENIK
tvornica
pecivnih praškov
LJUBLJANA

Srečno in uspešno
Novo leto 1935

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Kolinska
TOVARNA HRANIL D.D.
Ljubljana

**Veletrgovina
žganja**

Emerik Zelinka
LJUBLJANA VII

želi vsem svojim ce-
njenim odjemalcem

**Srečno
novo leto 1935**

Prav uspeha polno novo leto 1935

želi

vsem svojim cenjenim odjemalcem
tvrdka

A. VOLK
Ljubljana - Resljeva c. 24

**Veselo
in srečno**

Novo leto 1935

*

Elektrotehnično podjetje
Ivan Mihelčič
Ljubljana, Borštnikov trg 1

Srečno in veselo Novo leto 1935 želi

**CARINSKO POSREDNIŠKI
IN ŠPEDICIJSKI BUREAU**

„G R O M“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 41

Podružnice: MARIBOR - JESENICE - RAKEK

Tvornica kuvert in konfekcija papirja

„KUVERTA“ D.D.
LJUBLJANA
Kardeljska 2 Vozarski pot 4

želi vsem svojim cenj. odje-
malcem srečno in veselo
novo leto 1935

*Vsem Slamičevim gostom želi
srečno in veselo Novo leto 1935*

**Restavracija
in
velemesarija**

FRANC SLAMIČ
Ljubljana, Gosposvetska cesta

Srečno in veselo novo leto 1935

želi

vsem svojim cenjenim odjemalcem

Ant. Krisper
Ljubljana

Slovenia-Transport

**ŽELEZNIŠKO CARINSKO-ŠPEDICIJSKO
IN TRANSPORTNO PODJETJE
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta**

*želi cenj. naročnikom in svojim trgovskim prijateljem
srečno novo leto!*

**Srečno in veselo
novo leto 1935**

želi

Savel Kalin
Ljubljana
trgovina s surovimi kožami

KASTELIC
IN DRUG

Srečno in veselo novo leto 1935 želi vsem svojim cenj. odjemalcem

trgovina s papirjem na veliko / Ljubljana, Aleksandrova c. 9

Generalno zastopstvo Združenih Papirnic Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani in
Sladkogorske tovarne papirja in lepenke d. z o. z., Sladki vrh, pošta Št. Ilj pri Mariboru

Verlič Josip, Ljubljana

lastnik trdke:

Ant. Krisper
Coloniale
Tyrševa c. 31

Ustanovljeno
leta 1834

Telefon št. 22-63
Brzjavi:
Krispercoloniale

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe ~
Veleprazarna kave ~ Mlini za dišave

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka ter vseh vrst mineralne vode
Točna postrežba! Ceniki na razpolago!

KNJIGOVEZNICA **JUGOSLOVANSKE**
TISKARNE
reg. zadr. z o. zav.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi poizredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace,
journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knji-
žice, risalne bloke itd.

Železnina
Pinter & Lenard
Maribor
priporoča svojo zalogo po zmernih cenah

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah,
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

za vse naše vloge in obveze
s vsem premoženjem
in vso davčno močjo
Dravska banovina

KDOR VARČUJE
SIVIH LAS SE
OBVARUJE

HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE
LJUBLJANA
MARIBOR
CELJE

„ORIENT“ družba z o. z. **LJUBLJANA**
Resljeva cesta št. 23
Tvorница oljnatih barv, firneža, lakov
in steklarskega kleja

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
V LJUBLJANI
priporoča špecerijsko blago, več vrst žganja, moko ter
deželne pridelke, kakor tudi raznovrstno rudniško vodo
Lastna prazarna za kavo in mlini
za dišave s električnim obratom
Telefon št. 2606 Ceniki na razpolago!

„Slavija“

Jugoslovanska zavarovalna banka
v Ljubljani

Gospodska ulica 12, telefon št. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Ustanovljeno leta 1906

Najboljši stroji! Vsak kupec najboljša referenca!
Tudi na obroke dobavi trdka

The Rex Co.

Telefon
22-63

Ljubljana
Gradišče 10

Telefon
22-63

Erika

Ustanovljeno leta 1906

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, ta-
bele, naročilnice, plakate,
lepake, cenike, vizitke itd.
Vse tiskovine dobavlja
hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun Poštne hranilnice
št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigoveznica

